

**DIAGNOZA I DELIMITACJA OBSZARU
ZDEGRADOWANEGO ORAZ OBSZARU
REWITALIZACJI GMINY CHĄŚNO**

Spis treści

Spis tabel i rysunków	2
Wstęp	4
1. Definicje	4
2. Wstępna diagnoza Chąśno	7
2.1. Położenie geograficzne, historia, struktura administracyjna Gminy.	7
2.2. Sfera społeczna Gminy	9
Demografia	9
Rynek pracy	12
Samowystarczalność ekonomiczna ludności	15
Bezpieczeństwo publiczne	17
Kultura 19	
Kultura fizyczna	20
Edukacja, wychowanie przedszkolne	21
2.3. Sfera gospodarcza Gminy	24
2.4. Sfera środowiskowa Gminy	26
2.5. Sfera techniczna i funkcjonalno-przestrzenna	28
2.6. Podsumowanie i wnioski	31
2.7. Wstępne badanie ankietowe problematyki rewitalizacji na terenie gminy	31
Organizacja badania	31
Zidentyfikowane problemy społeczne na obszarze gminy	34
Podsumowanie badania	40
3. Wyznaczenie obszaru zdegradowanego Gminy Chąśno	41
3.1. Przyjęta metodologia wyznaczenia obszaru zdegradowanego	41
3.2. Pogłębiona analiza wskaźnikowa jednostek	49
3.2.1 Analiza wskaźnikowa w sferze społecznej	49
3.2.1.1. Bezpieczeństwo publiczne	54
3.2.1.2. Aktywność kulturalna	55
3.2.1.3. Aktywność sportowa	56
3.2.1.4. Problemy edukacji	57
3.2.2. Analiza wskaźnikowa w pozostałych sferach	58

3.2.2.1. Sfera gospodarcza	58
3.2.2.2. Sfera środowiskowa	61
3.2.2.3. Sfera funkcjonalno-przestrzenna.....	63
Podsumowanie analizy wskaźnikowej	66
4 Wyznaczenie obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji Gminy.....	68

Spis tabel i rysunków

Tabela 1 Ludność w latach 2020-2024.....	10
Tabela 2 Migracje wewnętrzne.....	11
Tabela 3 Ludność w wieku produkcyjnym	13
Tabela 4 Sytuacja na rynku pracy	13
Tabela 5 Liczba osób korzystających ze środowiskowej opieki społecznej.....	15
Tabela 6 Liczba przestępstw w Gminie	17
Tabela 7 Liczba zdarzeń drogowych na obszarze Gminy.....	17
Tabela 8 Aktywność kulturalna mieszkańców	19
Tabela 9 Aktywność w zakresie kultury fizycznej	20
Tabela 10 Poziom edukacji w Gminie Chąsno	21
Tabela 11 Opieka nad dziećmi w wieku przedszkolnym	22
Tabela 12 Aktywność gospodarcza	24
Tabela 13 Podmioty gospodarki narodowej na obszarze Gminy	25
Tabela 14 Budynki na obszarze Gminy oraz budynki wymagające podłączenia do sieci kanalizacyjnej	26
Tabela 15 Liczba instalowanych OZE.....	27
Tabela 16 Liczba budynków w złym stanie technicznym oraz zabytków na obszarze Gminy.....	28
Tabela 17 Liczba awarii sieci infrastruktury technicznej.....	28
Tabela 18 Podział jednostek strukturalnych obszaru Gminy	42
Tabela 19 Waga przydzielona poszczególnym wskaźnikom.....	44
Tabela 20 Wskaźnik zaawansowania procesu starzenia się ludności	49
Tabela 21 Problemy rynku pracy	51
Tabela 22 Samowystarczalność ekonomiczna	53
Tabela 23 Bezpieczeństwo publiczne.....	54
Tabela 24 Aktywność kulturalna	55
Tabela 25 Aktywność sportowa	57
Tabela 26 Poziom edukacji.....	58
Tabela 27 Aktywność gospodarcza	59
Tabela 28 Skanalizowanie obszaru.....	62
Tabela 29 Obecność obiektów zabytkowych i o złym stanie technicznym.....	63
Tabela 30 Podsumowanie analizy wskaźnikowej.....	67

Rysunek 1 Mapa Gminy Chąśno	8
Rysunek 2 Podział Gminy na jednostki strukturalne	41

Wstęp

Gmina Chąśno przystąpiła do opracowania Gminnego Programu Rewitalizacji na lata 2025-2028.

Prace przeprowadzone będą zgodnie z przepisami Ustawy z dnia 9 października 2015 r. o Rewitalizacji (Dz.U. 2024 poz. 278), zwanej dalej „ustawą”.

Pierwszy etap prac, będący przedmiotem niniejszego dokumentu, stanowi delimitacja obszaru zdegradowanego i wyznaczenie obszaru rewitalizacji Gminy Chąśno. Etap ten składa się z kilku następujących po sobie działań:

- Przeprowadzenie wstępnej diagnozy czynników i zjawisk kryzysowych w Gminie dla wyznaczenia skali i charakteru potrzeb rewitalizacyjnych;
- Wyznaczenie diagnozowanych jednostek strukturalnych, które określa się jako najmniejsze i niepodzielne na kolejnych etapach prac obszary Gminy, dla których możliwe jest pozyskanie danych statystycznych dotyczących w szczególności zjawisk społecznych oraz środowiskowych, gospodarczych, przestrzenno-funkcjonalnych i technicznych niezbędnych do sporządzenia diagnozy na okoliczność występowania stanów kryzysowych w danej jednostce (art. 9 ustawy);
- Pozyskanie danych statystycznych i przeprowadzenie szczegółowej analizy wskaźnikowej;
- Wyznaczenie obszaru zdegradowanego oraz obszaru rewitalizacji.

1. Definicje

- 1) **Interesariusze rewitalizacji** – to w szczególności: mieszkańcy obszaru rewitalizacji, właściciele, użytkownicy wieczności nieruchomości i podmioty zarządzające nieruchomościami znajdującymi się na tym obszarze; podmioty prowadzące lub zamierzające prowadzić na obszarze gminy działalność gospodarczą, społeczną, jednostki samorządu terytorialnego, organy władzy publicznej;
- 2) **Rewitalizacja** – stanowi proces wyprowadzania ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych, prowadzony w sposób kompleksowy, poprzez zintegrowane działania na rzecz lokalnej społeczności, przestrzeni i gospodarki, skoncentrowane terytorialnie, prowadzone przez interesariuszy rewitalizacji na podstawie programu rewitalizacji;
- 3) **Stan kryzysowy** – stan spowodowany koncentracją negatywnych zjawisk społecznych (w szczególności bezrobocia, ubóstwa, przestępczości, niskiego poziomu edukacji lub kapitału społecznego, niewystarczającego poziomu uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym), współwystępujących z negatywnymi zjawiskami w co najmniej jednej z następujących sfer:
 - a. gospodarczej (w szczególności w zakresie niskiego stopnia przedsiębiorczości, słabej kondycji lokalnych przedsiębiorstw)
 - b. środowiskowej (w szczególności w zakresie przekroczenia standardów jakości środowiska, obecności odpadów stwarzających zagrożenie dla życia, zdrowia, ludzi bądź stanu środowiska);
 - c. przestrzenno-funkcjonalnej (w szczególności w zakresie niewystarczającego wyposażenia w infrastrukturę techniczną i społeczną, braku dostępu do podstawowych usług lub ich niskiej jakości,

niedostosowania rozwiązań urbanistycznych do zmieniających się funkcji obszaru, niskiego poziomu obsługi komunikacyjnej, deficytu lub niskiej jakości terenów publicznych);

d. technicznej (w szczególności w zakresie degradacji stanu technicznego obiektów budowlanych, w tym o przeznaczeniu mieszkaniowym, oraz braku funkcjonowania rozwiązań technicznych umożliwiających efektywne korzystanie z obiektów budowlanych, w szczególności w zakresie energooszczędności i ochrony środowiska). Skalę negatywnych zjawisk odzwierciedlają mierniki rozwoju opisujące powyższe sfery, które wskazują na niski poziom rozwoju lub dokumentują silną dynamikę spadku poziomu rozwoju, w odniesieniu do wartości dla całej gminy;

- 4) **Obszar zdegradowany** – obszar, na którym zidentyfikowano stan kryzysowy. Obszar zdegradowany może być podzielony na podobszary, w tym podobszary nieposiadające ze sobą wspólnych granic pod warunkiem stwierdzenia stanu kryzysowego na każdym z podobszarów;
- 5) **Obszar rewitalizacji** – obszar obejmujący całość lub część obszaru zdegradowanego, cechujący się szczególną koncentracją negatywnych zjawisk, o których mowa w pkt 3, na którym, z uwagi na istotne znaczenie dla rozwoju lokalnego, zamierza się prowadzić rewitalizację. Obszar rewitalizacji może być podzielony na podobszary, w tym podobszary nieposiadające ze sobą wspólnych granic, lecz nie może obejmować terenów większych niż 20% powierzchni gminy oraz zamieszkałych przez więcej niż 30% mieszkańców gminy.
- 6) W skład obszaru rewitalizacji mogą wejść obszary występowania problemów przestrzennych (tzw. **przestrzeń zdegradowana**) takich jak tereny przemysłowe (w tym portowe i po wydobywcze), powojkowe lub po kolejowe, wyłącznie w przypadku, gdy przewidziane dla nich działania są ściśle powiązane z celami rewitalizacji dla danego obszaru rewitalizacji.
- 7) **Przestrzeń zdegradowana** – to obecnie nieużytkowane tereny i obiekty, na których realizowano działalności: przemysłowe, wojskowe, eksploatację kopalni, transportowe, rolnicze, infrastruktury komunalnej (związanej z gospodarką wodno-ściekową, odpadami, zaopatrzeniem w energię). Specyficznym rodzajem „przestrzeni zdegradowanych” są także tereny i obiekty, w których rozpoczęto realizację zagospodarowania i jej nie zakończono – formalnie nie doszło więc do rozpoczęcia działalności, ale teren jest zajęty przez nieużytkowane obiekty. W szczególności do „przestrzeni zdegradowanych” należy zaliczyć: budynki (także budynki towarzyszące zasadniczej funkcji – np. w przypadku terenów przemysłowych lub gospodarstw rolnych także budynki zajmowane przez administrację, bazy pojazdów, itp.), place manewrowe, place składowe, tereny obsługi komunikacyjnej, tereny wyrobisk, tereny składowisk, budynki dworcowe, urządzenia stacyjne, rampy załadownicze, obiekty magazynowo-składowe (przy terenach przemysłowych, rolnych lub komunikacyjnych).
Do kategorii przestrzeni zdegradowanych zalicza się także tereny i urządzenia infrastruktury technicznej służącej obsłudze ww. terenów, jeśli są z nimi integralnie związane (to znaczy po zaprzestaniu zasadniczej działalności nie zostały zaadaptowane na inne cele) – np. zakładowe ujęcia wody, oczyszczalnie ścieków, przepompownie ścieków, składowiska odpadów, urządzenia zasilania w energię, w tym w energię elektryczną, stacje redukcyjne gazu, itp. Do kategorii przestrzeni zdegradowanych związanych z pełnionymi wcześniej działalnościami rolniczymi nie zalicza się użytków rolnych, a jedynie tereny zajmowane przez zabudowę (w tym służącą hodowli), zagospodarowanie towarzyszące i infrastrukturę obsługi tych terenów;
- 8) **Program rewitalizacji** – uchwalony przez radę gminy, na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 6 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym lub art. 14 ust. 1 ustawy o rewitalizacji, wieloletni program

działań w sferze społecznej oraz gospodarczej lub przestrzenno-funkcjonalnej lub technicznej lub środowiskowej, zmierzający do wyprowadzenia obszarów rewitalizacji ze stanu kryzysowego oraz stworzenia warunków do ich zrównoważonego rozwoju, stanowiący narzędzie planowania, koordynowania i integrowania różnorodnych aktywności w ramach rewitalizacji;

- 9) **Projekt rewitalizacyjny** – projekt w rozumieniu art. 2 pkt 18 ustawy wdrożeniowej, wynikający z programu rewitalizacji, tj. zaplanowany w programie rewitalizacji i ukierunkowany na osiągnięcie jego celów albo logicznie powiązany z treścią i celami programu rewitalizacji. Wynikanie projektu rewitalizacyjnego z programu rewitalizacji oznacza zatem albo wskazanie (wymienienie) go wprost w programie rewitalizacji albo określenie go w ogólnym (zbiorczym) opisie innych, uzupełniających rodzajów działań rewitalizacyjnych.
- 10) **Przedsięwzięcie rewitalizacyjne** – projekt lub grupa projektów i innych działań, w szczególności o charakterze społecznym, gospodarczym, urbanistycznym, budowlanym, środowiskowym, konserwatorskim, edukacyjnym, naukowym, zdrowotnym lub kulturalnym, zawartym lub wynikającym z programu rewitalizacji oraz logicznie powiązany z treścią i celami programu rewitalizacji.

W opracowaniu wstępna ocena sytuacji społeczno-gospodarczej całej Gminy została przeprowadzona w porównaniu z danymi powiatowymi i wojewódzkimi. W niektórych dziedzinach nie zastosowano porównania, ze względu na brak danych.

2. Wstępna diagnoza Chąśno

2.1. Położenie geograficzne, historia, struktura administracyjna Gminy.

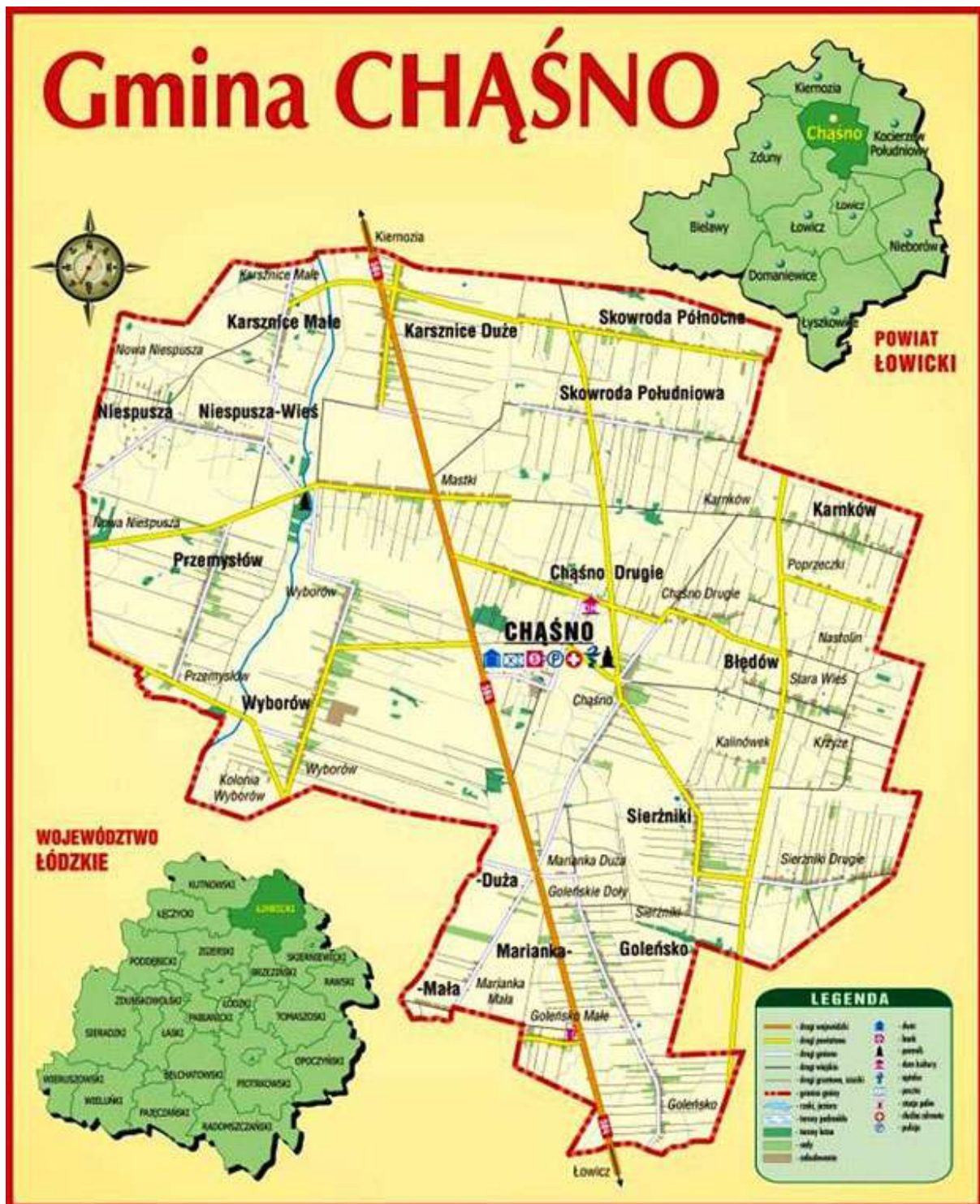
Gmina Chąśno to jednostka samorządowa położona w województwie łódzkim, na północ od Łowicza. Charakteryzuje się dominującym krajobrazem rolniczym oraz bogatym dziedzictwem historycznym. Zajmuje powierzchnię około 72 km² i obejmuje sołectwa: Błędów, Chąśno, Chąśno Drugie, Goleńsko, Karnków, Karsznice Duże, Karsznice Małe, Marianka, Mastki, Niespusza - Wieś, Nowa Niespusza, Przemysłów, Sierzniki, Skowroda Południowa, Skowroda Północna, Wyborów.

Bliskość do Łowicza zapewnia mieszkańcom dostęp do szerokiego wachlarza usług miejskich, natomiast sama gmina rozwija infrastrukturę lokalną, podnosząc jakość życia swoich mieszkańców. Sieć drogowa, oparta głównie na drogach wojewódzkich i powiatowych, zapewnia dogodne połączenia komunikacyjne z kluczowymi ośrodkami regionu. Przez obszar Gminy Chąśno przebiega droga wojewódzka nr 584. W pobliżu znajduje się również linia kolejowa, najbliższe stacje – Łowicz i Bednary.

Gospodarka gminy opiera się w znacznej mierze na rolnictwie, ze szczególnym uwzględnieniem upraw zbóż, warzyw oraz roślin pastewnych. Kluczową rolę odgrywa także hodowla bydła i trzody chlewnej, wspierająca rozwój lokalnego sektora przetwórstwa spożywczego. Wysoka jakość gleb oraz nowoczesne metody uprawy przyczyniają się do efektywnego wykorzystania potencjału rolniczego gminy.

Początki osadnictwa na terenie gminy sięgają średniowiecza, gdy obszar ten stanowił część ziem należących do arcybiskupstwa gnieźnieńskiego. Pierwsze wzmianki historyczne dotyczące Chąśna pochodzą z XIV wieku. W okresie zaborów gmina znalazła się pod panowaniem rosyjskim, co miało wpływ na jej rozwój gospodarczy i społeczny. W czasie II wojny światowej mieszkańcy aktywnie uczestniczyli w ruchu oporu, a po jej zakończeniu przeprowadzono reformy związane z kolektywizacją i zmianami w strukturze własności ziemi. Współcześnie gmina realizuje szereg inwestycji infrastrukturalnych i społecznych, koncentrując się na rozwoju edukacji, kultury oraz inicjatyw wspierających lokalną społeczność. Funkcjonują tu placówki oświatowe, ośrodki kulturalne oraz instytucje wspierające przedsięwzięcia gospodarcze i rolnicze.

Rysunek 1 Mapa Gminy Chąśno

Źródło: Urząd Gminy Chąśno

2.2 Sfera społeczna Gminy

Demografia

Demograficzne zmiany w gminie Chąšno wpisują się w ogólne tendencje obserwowane w regionie. W latach 2020–2024 liczba mieszkańców spadła z 2 979 do 2 918, co odzwierciedla stopniowe wyludnianie się obszarów wiejskich. Liczba osób w wieku produkcyjnym zmniejszyła się z 1 823 do 1 745, co może wpłynąć na sytuację gospodarczą i rynek pracy. Jednocześnie wzrosła populacja seniorów – z 636 do 669 osób, co świadczy o procesie starzenia się społeczeństwa. Zmiany te mogą skutkować większym obciążeniem systemu opieki społecznej i zdrowotnej oraz wymagać działań na rzecz aktywizacji zawodowej mieszkańców i dostosowania usług publicznych do nowej struktury demograficznej.

W analizie demograficznej uwzględniono również liczbę osób wymeldowanych w ostatnich 5 latach z obszaru Gminy z podziałem na sołectwa. Biorąc pod uwagę dane o liczbie osób wymeldowanych, średnio z Gminy wymeldowało się 31 osób (11 osób na 1 000 mieszkańców).

Tabela 1 Ludność w latach 2020-2024

Lp.	Wyszczególnienie diagnozowanych stanów	Jm	Obszar danych	Stan na koniec roku				
				2020	2021	2022	2023	2024
1	Ludność ogółem	osoby	Gmina Chąšno	2 979	2 939	2 937	2 941	2 918
			Błędów	248	239	238	239	236
			Chąšno	235	230	233	235	237
			Chąšno Drugie	238	233	229	228	225
			Goleńsko	364	367	373	380	373
			Karnków	92	90	91	91	91
			Karsznice Duże	143	145	141	137	135
			Karsznice Małe	72	68	70	72	71
			Marianka	113	118	129	131	134
			Mastki	193	190	188	186	186
			Niespusza Wieś	125	122	121	118	117
			Nowa Niespusza	99	94	96	93	96
			Przemysłów	216	217	215	208	207
			Sierżniki	271	265	266	272	269
			Skowroda Południowa	136	128	124	124	121
			Skowroda Północna	154	151	145	149	146
			Wyborów	280	282	278	278	274
			Powiat łowicki	75 887	75 109	74 606	74 009	73 368
			Województwo łódzkie	2 415 816	2 394 946	2 378 483	2 362 519	2 345 924
2	Ludność w wieku przedprodukcyjnym	osoby	Gmina Chąšno	520	518	515	518	504
			Błędów	40	36	34	31	30
			Chąšno	38	38	40	40	38
			Chąšno Drugie	43	42	41	40	38
			Goleńsko	64	67	72	77	74
			Karnków	21	20	21	19	18
			Karsznice Duże	26	26	23	22	21
			Karsznice Małe	15	15	15	17	16
			Marianka	19	22	26	28	28
			Mastki	37	37	34	29	29
			Niespusza Wieś	14	14	14	18	17
			Nowa Niespusza	18	17	17	17	20
			Przemysłów	29	32	31	28	27
			Sierżniki	52	50	49	52	50
			Skowroda Południowa	20	18	16	17	17
			Skowroda Północna	28	25	25	27	26
			Wyborów	56	59	57	56	55
			Powiat łowicki	11 463	11 358	11 219	10 902	10 523
			Województwo łódzkie	415 752	414 355	410 784	405 071	396 989
4	Ludność w wieku poprodukcyjnym	osoby	Gmina Chąšno	636	641	646	663	669
			Błędów	45	40	40	44	45
			Chąšno	44	46	46	48	48
			Chąšno Drugie	51	50	50	48	49
			Goleńsko	73	75	78	78	78
			Karnków	17	18	17	17	17
			Karsznice Duże	40	45	45	44	44
			Karsznice Małe	13	13	13	15	16
			Marianka	19	23	23	24	26
			Mastki	54	51	54	56	53
			Niespusza Wieś	30	29	28	27	27
			Nowa Niespusza	20	19	20	23	23
			Przemysłów	50	49	48	51	52
			Sierżniki	54	58	58	57	59
			Skowroda Południowa	30	25	25	24	25
			Skowroda Północna	32	33	32	36	38
			Wyborów	64	67	69	71	69
			Powiat łowicki	18 138	18 164	18 290	18 513	18 720
			Województwo łódzkie	598 674	600 636	605 065	611 010	616 164

Źródło: BDL, Urząd Gminy, opracowanie własne

Tabela 2 Migracje wewnętrzne

Lp.	Wyszczególnienie diagnozowanych stanów	Jm	Obszar danych	Stan w latach 2019-2024 r.
1	Zameldowania ogółem	osoby	Gmina Chąšno	490
			Błędów	33
			Chąšno	55
			Chąšno Drugie	40
			Goleńsko	85
			Karnków	12
			Karsznice Duże	20
			Karsznice Małe	14
			Marianka	42
			Mastki	19
			Niespusza Wieś	15
			Nowa Niespusza	19
			Przemysłów	42
			Sierzniki	36
			Skowroda Południowa	9
			Skowroda Północna	19
			Wyborów	30
2	Wymeldowania ogółem	osoby	Gmina Chąšno	488
			Błędów	42
			Chąšno	29
			Chąšno Drugie	44
			Goleńsko	61
			Karnków	14
			Karsznice Duże	23
			Karsznice Małe	10
			Marianka	30
			Mastki	23
			Niespusza Wieś	31
			Nowa Niespusza	20
			Przemysłów	40
			Sierzniki	34
			Skowroda Południowa	22
			Skowroda Północna	31
			Wyborów	34
3	Saldo migracji na 1000 mieszkańców	osoby	Gmina Chąšno	0,69
			Błędów	-38,14

Lp.	Wyszczególnienie diagnozowanych stanów	Jm	Obszar danych	Stan w latach 2019-2024 r.
			Chąśno	109,70
			Chąśno Drugie	-17,78
			Goleńsko	64,34
			Karnków	-21,98
			Karsznice Duże	-22,22
			Karsznice Małe	56,34
			Marianka	89,55
			Mastki	-21,51
			Niespusza Wieś	-136,75
			Nowa Niespusza	-10,42
			Przemysłów	9,66
			Sierżniki	7,43
			Skowroda Południowa	-107,44
			Skowroda Północna	-82,19
			Wyborów	-14,60

Źródło: BDL, Urząd Gminy (Urząd posiada wyłącznie dane zbiorcze dla lat 2019-2024)

Rynek pracy

Sytuacja na rynku pracy w analizowanym okresie na obszarze Gminy ulegała wahaniom, jednakże w ostatnim roku zauważono znaczny spadek ogólnej liczby zarejestrowanych bezrobotnych. Analizując przy tym sytuację ludnościową, liczba osób w wieku produkcyjnym nie uległa znacznej zmianie. W związku z powyższym w przedmiotowym dokumencie wzięto pod uwagę wskaźniki dotyczące zasobu pracy na obszarze Gminy, mierzony liczbą osób w wieku produkcyjnym do ludności ogółem.

Tabela 3 Ludność w wieku produkcyjnym

Lp.	Wyszczególnienie diagnozowanych stanów	Jm	Obszar danych	Stan na koniec roku				
				2020	2021	2022	2023	2024
1.	Ludność w wieku produkcyjnym	osoby	Gmina Chąšno	1824	1780	1776	1760	1745
			Błędów	163	163	164	164	161
			Chąšno	153	146	147	147	151
			Chąšno Drugie	144	141	138	140	138
			Goleńsko	227	225	223	225	221
			Karnków	54	52	53	55	56
			Karsznice Duże	77	74	73	71	70
			Karsznice Małe	44	40	42	40	39
			Marianka	75	73	80	79	80
			Mastki	102	102	100	101	104
			Niespusza Wieś	81	79	79	73	73
			Nowa Niespusza	61	58	59	53	53
			Przemysłów	137	136	136	129	128
			Sierzniki	165	157	159	163	160
			Skowroda Południowa	86	85	83	83	79
			Skowroda Północna	95	93	88	86	82
			Wyborów	160	156	152	151	150
Powiat łowicki	46 286	45 587	45 097	44 594	44 125			
Województwo łódzkie	1 401 390	1 379 955	1 362 634	1 346 438	1 332 771			

Źródło: BDL, Urząd Gminy Chąšno, opracowanie własne

Tabela 4 Sytuacja na rynku pracy

Lp.	Wyszczególnienie diagnozowanych stanów	Jm	Obszar danych	Stan na koniec roku				
				2020	2021	2022	2023	2024
1.	Liczba zarejestrowanych bezrobotnych	osoby	Gmina Chąšno	71	65	79	89	64
			Błędów	9	7	14	19	4
			Chąšno	8	10	9	10	13
			Chąšno Drugie	7	4	4	5	4
			Goleńsko	3	6	9	6	3
			Karnków	2	4	3	4	4
			Karsznice Duże	0	1	0	2	2
			Karsznice Małe	1	1	1	3	7
			Marianka	4	3	9	6	7
			Mastki	5	4	1	2	2
			Niespusza Wieś	5	2	6	4	3
			Nowa Niespusza	5	1	2	4	1
			Przemysłów	6	4	3	6	2
			Sierzniki	5	6	5	8	3
Skowroda Południowa	6	5	7	5	7			

Lp.	Wyszczególnienie diagnozowanych stanów	Jm	Obszar danych	Stan na koniec roku				
				2020	2021	2022	2023	2024
			Skowroda Północna	2	2	2	2	1
			Wyborów	3	5	4	3	1
			Powiat łowicki	1 815	1 449	1 359	1 217	1 215
			Województwo łódzkie	67 812	60 902	54 397	53 158	52 564

Źródło: BDL, Urząd Gminy Chęśno, opracowanie własne

Samowystarczalność ekonomiczna ludności

Pomoc społeczna wspiera osoby i rodziny w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwia im życie w warunkach odpowiadających godności człowieka. Zadaniem pomocy społecznej jest także zapobieganie trudnym sytuacjom życiowym przez podejmowanie działań zmierzających do życiowego usamodzielnienia osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem. Ustawa o pomocy społecznej nakłada na gminę obowiązek udzielania pomocy rodzinom i osobom w trudnej sytuacji. Udzielane świadczenia mają charakter obowiązkowy, jak i fakultatywny.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Chąśnie realizuje zadania polityki rodzinnej państwa wynikające z ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów. Mieszkańcy otrzymują wsparcie finansowe w postaci świadczeń rodzinnych m.in.: zasiłek rodzinny oraz dodatki do zasiłku rodzinnego, jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka, świadczenia pielęgnacyjne i rodzinne, dodatek osłonowy. Wsparcie finansowe mogą otrzymać osoby niepełnosprawne oraz ich opiekunowie, a także rodzice samotnie wychowujący dzieci. Ośrodek Pomocy Społecznej w ramach działalności obejmuje wsparciem rodziny wielodzietne (Karta Dużej Rodziny) oraz osoby dotknięte przemocą w rodzinie (Niebieska Karta, pomoc psychologiczna). Pracownicy Ośrodka Pomocy uczestniczyli w pracach Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przemocy Domowej. W 2024 roku prowadzono 5 Niebieskich Kart. Ponadto prowadzono pracę socjalną z rodzinami, które przeżywają trudności wychowawcze, rodzinne czy materialne – ogółem 17 rodzin w tym 8 osób samotnych. W celu rozwiązywania trudnych spraw podopiecznych współpracowano z instytucjami z terenu gminy Chąśno – szkoły, służba zdrowia, a także z policją, kuratorami, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Łowiczu, Urzędem Pracy w Łowiczu i innymi ośrodkami pomocy społecznej. W związku z konfliktem zbrojnym na Ukrainie wsparcie udzielono również obywatelom tego kraju. Gmina nie dysponuje placówkami wsparcia.

Tabela 5 Liczba osób korzystających ze środowiskowej opieki społecznej

Lp.	Wyszczególnienie diagnozowanych stanów	J.m.	Obszar danych	Stan na koniec roku 2024							
				ubóstwo	bezradność	alkoholizm narkomania	zasiłek stały	zasiłek okresowy	niebieska karta	niepełnosprawność	RAZEM
1	Ludność korzystająca z pomocy społecznej	osoby	Gmina Chąśno	17	0	3	8	9	5	60	102
			Błędów	1	0	0	0	1	0	3	5
			Chąśno	3	0	1	1	2	1	7	15
			Chąśno Drugie	1	0	0	1	0	0	3	5
			Goleńsko	0	0	0	0	0	2	7	9
			Karnków	1	0	0	1	1	0	7	10
			Karsznice Duże	0	0	0	0	0	1	1	2
			Karsznice Małe	3	0	1	1	2	0	2	9
			Marianka	1	0	1	0	1	0	2	5
			Mastki	1	0	0	0	1	0	4	6
			Niespusza Wieś	0	0	0	0	0	0	1	1
Nowa Niespusza	2	0	0	1	0	0	2	5			

Lp.	Wyszczególnienie diagnozowanych stanów	J.m.	Obszar danych	Stan na koniec roku 2024							
				ubóstwo	bezradność	alkoholizm narkomania	zasitek stały	zasitek okresowy	niebieska karta	niepełnosprawność	RAZEM
			Przemysłów	2	0	0	1	1	1	9	14
			Sierzniki	1	0	0	1	0	0	3	5
			Skowroda Południowa	1	0	0	1	0	0	1	3
			Skowroda Północna	0	0	0	0	0	0	2	2
			Wyborów	0	0	0	0	0	0	6	6

Źródło: Urząd Gminy Chęśno

Bezpieczeństwo publiczne

Teren Gminy Chąśno podlega pod zasięg działania Komendy Powiatowej Policji w Łowiczu W 2024 roku w gminie Chąśno, na podstawie danych z Komendy Powiatowej Policji, oszacowano ponad 17 przestępstw. W porównaniu do lat poprzednich liczba ta znacznie spadła. W świetle danych posiadanych przez KPP w Łowiczu, należy wnioskować, że Gmina Chąśno jest jedną z najbezpieczniejszych gmin powiatu. Należy jednak przeanalizować dane dotyczące zdarzeń drogowych. W porównaniu do 2023 r. wzrosła liczba wypadków drogowych, miały one miejsce w Błędowie, Chąśnie, Goleńsku i Mariance. Wzrosła również o 100% ogólna liczba kolizji drogowych w porównaniu z 2023 r. W związku z powyższym czynnik ten może mieć znaczenia w ogólnym odczuciu bezpieczeństwa publicznego mieszkańców Gminy.

Tabela 6 Liczba przestępstw w Gminie

Lp.	Wyszczególnienie diagnozowanych stanów	Jm	Obszar danych	Dane za rok:				
				2020	2021	2022	2023	2024
1	Liczba przestępstw ogółem	szt.	Gmina Chąśno	61	79	36	28	17
			Powiat Łowicki	1 470	1 306	1 832	1 687	1 168
			Województwo Łódzkie	45 777	44 680	54 836	46 239	45 296

Źródło: Polska w liczbach.pl, BDL, KPP w Łowiczu

Tabela 7 Liczba zdarzeń drogowych na obszarze Gminy

Lp.	Wyszczególnienie diagnozowanych stanów	Jm	Obszar danych	Dane za rok 2024
1	Liczba kolizji drogowych na obszarze Gminy	szt.	Gmina Chąśno	26
			Błędów	1
			Chąśno	4
			Chąśno Drugie	3
			Goleńsko	8
			Karnków	1
			Karsznice Duże	2
			Karsznice Małe	0
			Marianka	3
			Mastki	1
			Niespusza Wieś	1
			Nowa Niespusza	1
			Przemysłów	1
			Sierzniki	0
			Skowroda Południowa	1
Skowroda Północna	0			
Wyborów	0			
2	Liczba kolizji drogowych na drodze gminnej	szt.	Gmina Chąśno	12
			Błędów	1
			Chąśno	2
			Chąśno Drugie	3
			Goleńsko	0

Lp.	Wyszczególnienie diagnozowanych stanów	Jm	Obszar danych	Dane za rok 2024
			Karnków	1
			Karsznice Duże	0
			Karsznice Małe	0
			Marianka	2
			Mastki	0
			Niespusza Wieś	1
			Nowa Niespusza	1
			Przemysłów	1
			Sierzniki	0
			Skowroda Południowa	1
			Skowroda Północna	0
			Wyborów	0

Źródło: KPP w Łowiczu

Kultura

Na terenie Gminy Chąšno funkcjonuje Gminny Dom Kultury i Biblioteka Publiczna w Chąśnie Drugim. Biblioteka posiada księgozbiór w formie tradycyjnej oraz elektronicznej, skierowany od wszystkich zainteresowanych mieszkańców. Placówka realizuje działalność kulturalną poprzez organizowane wydarzenia skierowane dla wszystkich mieszkańców Gminy, niezależnie od wieku i zainteresowań. W działalność zaangażowani są również lokalni twórcy ludowi oraz Koło Gospodyń Wiejskich. Mieszkańcy chętnie uczestniczą w wydarzeniach kulturalnych odbywających się na obszarze Gminy. Od roku 2022 (lata wcześniejsze to okres pandemii Covid19), obserwuje się wzrost liczby uczestników.

Tabela 8 Aktywność kulturalna mieszkańców

Lp.	Wyszczególnienie diagnozowanych stanów	J.m.	Obszar danych	Dane za rok:				
				2020	2021	2022	2023	2024
1	Liczba czytelników bibliotek publicznych w ciągu roku	osób	Gmina Chąšno	120	111	114	118	130
			Błędów	10	4	9	5	8
			Chąšno	13	11	12	13	25
			Chąšno Drugie	22	21	17	17	16
			Goleńsko	5	8	7	8	10
			Karnków	4	7	4	10	4
			Karsznice Duże	7	6	9	9	5
			Karsznice Małe	0	0	0	1	2
			Marianka	1	1	0	1	0
			Mastki	19	22	23	21	18
			Niespusza Wieś	3	3	4	4	6
			Nowa Niespusza	2	1	2	3	1
			Przemysłów	4	1	2	4	6
			Sierzniki	7	4	4	3	7
			Skowroda Południowa	8	4	4	4	3
			Skowroda Północna	5	3	4	3	4
			Wyborów	10	15	13	12	15
			Powiat Łowicki	6 131	6 485	5 804	6 834	6 834
Województwo Łódzkie	313 978	315 051	335 611	361 097	361 097			

Źródło: BDL, Urząd Gminy Chąšno

Kultura fizyczna

Na obszarze Gminy Chąśno funkcjonuje Gminny Klub Sportowy "Olimpia Chąśno", który prowadzi sekcję piłki nożnej. W analizowanym obszarze czasowym liczba członków klubów sportowych nie uległa znacznej zmianie. Jednakże Gmina podejmuje liczne działania polegające na upowszechnianiu kultury fizycznej wśród dzieci i młodzieży, osób dorosłych, zwiększeniu aktywności fizycznej i świadomości społecznej o potrzebie aktywności ruchowej. Mieszkańcy chętnie uczestniczą w wydarzeniach sportowych m.in. Gminny Rajd Rowerowy, turnieje dla członków ochotniczych straży pożarnych.

W 2024 r. Gmina Chąśno dysponowała następującymi obiektami sportowo – rekreacyjnymi:

- kompleksem sportowo-rekreacyjnym w Chąśnie,
- boiskiem do piłki plażowej w Chąśnie,
- siłownią plenerową przy Urzędzie Gminy Chąśno,
- salą gimnastyczną i boiskiem przy Szkole Podstawowej w Mastkach,
- salą gimnastyczną i boiskiem przy Szkole Podstawowej w Błędowie.

Tabela 9 Aktywność w zakresie kultury fizycznej

Lp.	Wyszczególnienie diagnozowanych stanów	Jm	Obszar danych	Stan na koniec roku:				
				2020	2021	2022	2023	2024
1	Liczba członków klubów sportowych	osób	Gmina Chąśno	14	14	15	15	15
			Błędów	0	0	0	0	0
			Chąśno	10	9	10	10	10
			Chąśno Drugie	0	1	1	1	1
			Goleńsko	1	1	1	1	1
			Karnków	0	0	0	0	0
			Karsznice Duże	1	1	1	1	1
			Karsznice Małe	0	0	0	0	0
			Marianka	1	1	1	1	1
			Mastki	0	0	0	0	0
			Niespusza Wieś	1	1	1	1	1
			Nowa Niespusza	0	0	0	0	0
			Przemysłów	0	0	0	0	0
			Sierzniki	0	0	0	0	0
			Skowroda Południowa	0	0	0	0	0
			Skowroda Północna	0	0	0	0	0
			Wyborów	0	0	0	0	0
			Powiat Łowicki		2134		1658	
Województwo Łódzkie		58324		58906		Bd		

Źródło: BDL *dane aktualizowane co dwa lata, Urząd Gminy Chąśno

Edukacja, wychowanie przedszkolne

Na terenie Gminy Chąśno działają dwie placówki oświatowe:

- Szkoła Podstawowa im. Józefa Chełmońskiego w Błędowie
- Szkoła Podstawowa im. Józefa Ufy w Mastkach

W obu placówkach uczy się łącznie 199 uczniów, dodatkowo w Szkole Podstawowej w Błędowie funkcjonuje Punkt przedszkolny z 16 podopiecznymi (*według danych dostępnych w Rejestrze Szkół i Placówek Oświatowych www.rspo.gov.pl*). W Szkole Podstawowej w Mastkach funkcjonuje oddział tzw. zerówki. W ramach programu „Aktywny Maluch” Gmina otrzymała dofinansowanie na utworzenie 24 nowych miejsc opieki w ramach programu „Aktywny Maluch 2022-2029 w Żłobku Gminnym w Chąśnie Drugim 44A”. Placówka zostanie urządzona w budynku dawnej biblioteki, który przejdzie gruntowną modernizację – m.in. termomodernizację i wymianę systemu ogrzewania (dzięki pozyskaniu środków z źródeł zewnętrznych). Placówki oświatowe uczestniczą w wielu programach umożliwiających m.in. dodatkową aktywizację uczniów, doksztalcanie kadry, poprawę wyposażenia placówek - „Podróże z klasą”, program Horyzont, „Kompetentny uczeń”.

Egzamin ósmoklasisty w Gminie Chąśno od 2020 roku przynosił wyniki poniżej średniej wojewódzkiej w języku angielskim, natomiast w języku polskim i matematyce uczniowie osiągnęli wyniki lepsze niż średnie województwa.

Podsumowując, w zakresie języka polskiego i matematyki poziom nauczania w Gminie Chąśno jest porównywalny do średniej wojewódzkiej, a nawet lepszy w niektórych latach. Wyniki z języka angielskiego pozostają niższe, co wskazuje na obszar wymagający dalszego wsparcia.

W Gminie Chąśno wzrosła liczba dzieci w wieku przedszkolnym, jednakże zmalała liczba dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym. Związane jest to z małą dostępnością miejsc w placówkach wychowania przedszkolnego, a także korzystaniem z placówek w innych gminach, placówkach prywatnych zlokalizowanych w pobliżu miejsc pracy rodziców.

Tabela 10 Poziom edukacji w Gminie Chąśno

Lp.	Wyszczególnienie diagnozowanych stanów	J.m.	Obszar danych	Dane za rok:				
				2020	2021	2022	2023	2024
1	Wynik egzaminów 8-klasisty język angielski	%	Gmina Chąśno	57,02	56,07	55,82	48,03	64,95
			Powiat łowicki	51,85	64,08	65,42	62,00	60,71
			Województwo łódzkie	53,72	65,12	66,00	64,95	65,04
2	Wynik egzaminów 8-klasisty język polski	%	Gmina Chąśno	62,86	55,00	61,11	58,48	69,16
			Powiat łowicki	58,88	59,11	58,24	63,36	59,89
			Województwo łódzkie	57,97	58,32	58,46	64,26	58,86
3	Wynik egzaminów 8-klasisty matematyka	%	Gmina Chąśno	61,19	50,22	56,71	43,45	55,58
			Powiat łowicki	50,20	51,52	60,78	56,10	51,38
			Województwo łódzkie	46,93	48,04	57,57	53,73	51,67

Źródło: <https://lodz.oke.gov.pl>, <https://mapa.wyniki.edu.pl>

Tabela 11 Opieka nad dziećmi w wieku przedszkolnym

Lp.	Wyszczególnienie diagnozowanych stanów	J.m.	Obszar danych	Dane za rok:				
				2020	2021	2022	2023	2024
1	Liczba dzieci w wieku przedszkolnym na danym obszarze	osoby	Gmina Chąšno	103	114	120	118	123
			Błędów	6	6	6	6	10
			Chąšno	8	11	10	10	11
			Chąšno Drugie	14	10	13	11	9
			Goleńsko	14	16	20	24	19
			Karnków	2	2	2	1	2
			Karsznice Duże	4	4	2	0	1
			Karsznice Małe	2	4	5	6	7
			Marianka	6	8	5	3	2
			Mastki	8	6	5	4	7
			Niespusza Wieś	3	1	1	1	2
			Nowa Niespusza	2	3	4	4	5
			Przemysłów	6	8	6	8	9
			Sierzniki	10	12	13	14	11
			Skowroda Południowa	2	4	5	3	3
			Skowroda Północna	8	8	9	8	7
			Wyborów	8	11	14	15	18
			Powiat łowicki	2 986	3 015	2 934	2 815	2 679
			Województwo łódzkie	92 179	92 323	91 314	88 668	84 463
2	Liczba dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym na danym obszarze	osoby	Gmina Chąšno	46	51	55	51	45
			Błędów	4	6	8	4	1
			Chąšno	6	8	8	9	5
			Chąšno Drugie	12	11	13	9	7
			Goleńsko	2	0	0	2	2
			Karnków	2	2	1	0	1
			Karsznice Duże	4	4	2	2	0
			Karsznice Małe	1	3	4	5	5
			Marianka	0	0	0	0	0
			Mastki	6	3	3	3	6
			Niespusza Wieś	0	0	0	0	0
			Nowa Niespusza	1	0	0	2	1
			Przemysłów	2	2	2	0	3
			Sierzniki	3	4	4	9	7

Lp.	Wyszczególnienie diagnozowanych stanów	J.m.	Obszar danych	Dane za rok:				
				2020	2021	2022	2023	2024
			Skowroda Południowa	1	3	3	2	2
			Skowroda Północna	0	0	0	0	0
			Wyborów	2	5	7	4	5
			Powiat Łowicki	2 689	2 794	2 831	2 779	2 671
			Województwo Łódzkie	81 528	84 374	87 081	85 538	82 414

Źródło: BDL, Urząd Gminy Chąsno

Aktywność wyborcza mieszkańców gminy Chąsno w poszczególnych latach utrzymuje się na podobnym poziomie. Jednakże można zaobserwować różny stopień zaangażowania mieszkańców w zależności od rodzaju wyborów. W odniesieniu do wyborów samorządowych w 2024 r. w Gminie Chąsno frekwencja wynosiła 46,13%, znacznie niższa niż w powiecie łowickim (55,55%) oraz całym województwie łódzkim (53,61%). Biorąc pod uwagę frekwencję w poszczególnych obwodach najwyższą odnotowaną we wschodniej i północno-wschodniej części Gminy – 51,31% (Błędów, Karnków, Sierzniki, Skowroda Południowa, Skowroda Północna). Najniższą frekwencja – 42,73% w północno – zachodniej części Gminy (Karsznice duże, Karsznice Małe, Niespusza, Niespusza – Wieś, Przemysłów, Wyborów). W 2023 roku frekwencja w wyborach do Sejmu i Senatu w Gminie wyniosła 74,02%, była więc niższa od średniej w powiecie łowickim (74,05%) oraz województwie łódzkim (76,12%). W podziale na obwody wyborcze, poziom uczestnictwa mieszkańców w wyborach był bardzo zbliżony. Najniższą frekwencję odnotowano w północno – zachodniej części Gminy (Karsznice duże, Karsznice Małe, Niespusza, Niespusza – Wieś, Przemysłów, Wyborów). W pozostałej części obwodów frekwencja wyniosła prawie 75%.

2.3 Sfera gospodarcza Gminy

W badanym okresie 2020-2024 aktywność gospodarcza w Gminie Chąśno utrzymuje się na poziomie niższym niż średnia dla Powiatu Łowickiego i Województwa Łódzkiego. Liczba osób fizycznych prowadzących jednoosobową działalność gospodarczą w gminie uległa wzrostowi, w okresie 5 lat o ponad 30 osób.

Podobne tendencje występują w przypadku nowo rejestrowanych działalności gospodarczych. W latach 2020 - 2024 liczba nowozarejestrowanych jednoosobowych działalności gospodarczych w Gminie Chąśno wahała się od 5 do 11 rocznie, natomiast w Powiecie Łowickim oscylowała wokół 400 podmiotów, a w Województwie Łódzkim przekraczała 15 tysięcy.

Pomimo wzrostu liczby działalności gospodarczych, dynamika tego wzrostu jest niewystarczająca, aby w najbliższych latach zniwelować różnice względem wskaźników powiatowych i wojewódzkich.

Tabela 12 Aktywność gospodarcza

Lp.	Wyszczególnienie diagnozowanych stanów	J.m.	Obszar danych	Dane za rok:				
				2020	2021	2022	2023	2024
1	Liczba osób prowadzących jednoosobową działalność gospodarczą na danym obszarze	osoby	Gmina Chąśno	97	113	121	126	134
			Błędów	9	9	9	10	10
			Chąśno	10	12	16	17	19
			Chąśno Drugie	17	19	21	21	22
			Goleńsko	23	25	26	28	29
			Karnków	2	2	2	2	2
			Karsznice Duże	3	4	4	4	4
			Karsznice Małe	0	2	2	2	2
			Marianka	3	3	3	4	4
			Mastki	2	2	2	2	3
			Niespusza Wieś	1	1	1	1	2
			Nowa Niespusza	2	2	2	2	2
			Przemysłów	4	4	5	5	6
			Sierzniki	11	14	14	14	15
			Skowroda Południowa	2	3	3	3	3
			Skowroda Północna	0	1	1	1	1
			Wyborów	8	10	10	10	10
Powiat Łowicki	4 998	5 130	5 202	5 293	5 309			
Województwo Łódzkie	196 087	201 929	207 235	211 102	211 148			
2	Liczba nowo zarejestrowanych osób fizycznych prowadzących jednoosobową działalność gospodarczą na danym obszarze	osoby	Gmina Chąśno	10	11	7	5	8
			Błędów	2	0	0	1	0
			Chąśno	1	1	1	1	2
			Chąśno Drugie	0	2	2	0	1

Lp.	Wyszczególnienie diagnozowanych stanów	J.m.	Obszar danych	Dane za rok:				
				2020	2021	2022	2023	2024
			Goleńsko	3	2	2	2	1
			Karnków	0	1	0	0	0
			Karsznice Duże	0	2	0	0	0
			Karsznice Małe	0	0	0	0	0
			Marianka	1	1	0	1	0
			Mastki	1	0	0	0	1
			Niespusza Wieś	0	0	0	0	1
			Nowa Niespusza	1	0	0	0	0
			Przemysłów	1	0	1	0	1
			Sierzniki	0	1	0	0	1
			Skowroda Południowa	0	0	0	0	0
			Skowroda Północna	0	1	1	0	0
			Wyborów	0	0	0	0	0
			Powiat łowicki	374	396	407	394	373
			Województwo Łódzkie	15 104	16 670	17 651	16 189	15 240

Źródło: BDL, Urząd Gminy Chąśno

Tabela 13 Podmioty gospodarki narodowej na obszarze Gminy

Lp.	Wyszczególnienie diagnozowanych stanów	Jm	Obszar danych	Dane za rok 2024
1	Podmioty gospodarki narodowej wpisane do CEDiG	szt.	Gmina Chąśno	882
			Błędów	64
			Chąśno	80
			Chąśno Drugie	72
			Goleńsko	116
			Karnków	26
			Karsznice Duże	52
			Karsznice Małe	24
			Marianka	26
			Mastki	57
			Niespusza Wieś	36
			Nowa Niespusza	29
			Przemysłów	57
			Sierzniki	71
			Skowroda Południowa	32
Skowroda Północna	48			
Wyborów	92			

Źródło: Urząd Gminy Chąśno

2.4 Sfera środowiskowa Gminy

Na terenie Gminy nie funkcjonuje zbiorcza sieć kanalizacyjna, większość obiektów mieszkalnych wymaga podłączenia do zbiorczej sieci kanalizacyjnej. Aktualnie wyłącznie na obszarze sołectwa Goleńsko prowadzona jest inwestycja polegająca na budowie sieci kanalizacyjnej. W planach jest również budowa oczyszczalni ścieków w miejscowości Mastki. Poziom dostępności sieci wodociągowej jest wystarczający, jednakże pojawiają się problemy z jej awaryjnością - Chąšno, Chąšno Drugie, Goleńsko, Marianka, Sierzniki, Skowroda, Przemysłów, Wyborów. Również odnotowano liczne awarie sieci kanalizacyjnej w Goleńsku.

Obecnie najpopularniejszym źródłem ciepła w gminie są indywidualne paleniska opalane paliwem stałym: drewnem i węglem. Niska emisja związana z tym sposobem ogrzewania wpływa na jakość powietrza, szczególnie w sezonie grzewczym. Ogrzewanie elektryczne oraz gazowe jest wykorzystywane w mniejszym zakresie. Według corocznej oceny jakości powietrza w województwie łódzkim nie zanotowano przekroczeń dopuszczalnego poziomu średniorocznego pyłów PM10 i PM2,5 związanych z emisją z palenisk opalanych drewnem i węglem. Nie stwierdzono również przekroczenia dopuszczalnego poziomu średniodobowego pyłów. Na obszarze Gminy Chąšno również nie zaobserwowano zawyżonych norm jakości powietrza.

Ze względu na niski poziom uprzemysłowienia, na terenie gminy nie występuje zagrożenie awariami przemysłowymi, hałasem przemysłowym ani znaczącą emisją gazów i pyłów z zakładów produkcyjnych.

Szczegółowe dane zawarto w poniższej tabeli.

Tabela 14 Budynki na obszarze Gminy oraz budynki wymagające podłączenia do sieci kanalizacyjnej

Lp.	Wyszczególnienie diagnozowanych stanów	Jm	Obszar danych	Dane za rok 2024
1	Budynki w gminie	szt.	Gmina Chąšno	971
			Błędów	78
			Chąšno	105
			Chąšno Drugie	83
			Goleńsko	123
			Karnków	31
			Karsznice Duże	49
			Karsznice Małe	21
			Marianka	47
			Mastki	60
			Niespusza Wieś	40
			Nowa Niespusza	33
			Przemysłów	66
			Sierzniki	77
			Skowroda Południowa	42
Skowroda Północna	45			
Wyborów	71			
2.		szt.	Błędów	678

Lp.	Wyszczególnienie diagnozowanych stanów	Jm	Obszar danych	Dane za rok 2024
	Budynki wymagające podłączenia do sieci kanalizacyjnej		Chąšno	68
			Chąšno Drugie	78
			Goleńsko	53
			Karnków	21
			Karsznice Duże	20
			Karsznice Małe	35
			Marianka	16
			Mastki	38
			Niespusza Wieś	47
			Nowa Niespusza	32
			Przemysłów	24
			Sierzniki	56
			Skowroda Południowa	62
			Skowroda Północna	28
	Wyborów	38		

Źródło: Urząd Gminy Chąšno

Tabela 15 Liczba instalowanych OZE

Lp.	Wyszczególnienie diagnozowanych stanów	Jm	Obszar danych	Dane za rok 2024
1	Liczba zainstalowanych OZE (skorzystania z dofinansowań na wymianę nieekologicznych źródeł ciepła itp.)	szt.	Gmina Chąšno	60
			Błędów	3
			Chąšno	8
			Chąšno Drugie	3
			Goleńsko	8
			Karnków	2
			Karsznice Duże	5
			Karsznice Małe	1
			Marianka	3
			Mastki	3
			Niespusza Wieś	1
			Nowa Niespusza	0
			Przemysłów	1
			Sierzniki	10
			Skowroda Południowa	0
Skowroda Północna	1			
Wyborów	11			

Źródło: Urząd Gminy Chąšno

2.5 Sfera techniczna i funkcjonalno-przestrzenna

Oceny sfery technicznej i funkcjonalno-przestrzennej dokonano w oparciu o analizę aktualnego stanu obiektów na terenie Gminy.

Tabela 16 Liczba budynków w złym stanie technicznym oraz zabytków na obszarze Gminy

Lp.	Wyszczególnienie diagnozowanych stanów	Jm	Obszar danych	Stan na rok 2024		
				Liczba budynków użyteczności publicznej o złym stanie technicznym	Liczba budynków z rejestru oraz ewidencji zabytków będących w złym stanie technicznym	Liczba budynków użyteczności publicznych wymagających termomodernizacji
1	Liczba budynków	szt.	Gmina Chąśno	3	32	6
			Błędów	0	1	0
			Chąśno	1	5	1
			Chąśno Drugie	0	4	1
			Goleńsko	1	2	1
			Karnków	0	0	0
			Karsznice Duże	0	0	0
			Karsznice Małe	0	0	0
			Marianka	0	0	0
			Mastki	1	2	1
			Niespusza Wieś	0	1	0
			Nowa Niespusza	0	0	0
			Przemysłów	0	1	0
			Sierzniki	0	8	0
			Skowroda Południowa	0	1	1
Skowroda Północna	0	7	1			
Wyborów	0	0	0			

Źródło: Urząd Gminy Chąśno

Awarie sieci infrastruktury technicznej stanowią podstawę do zidentyfikowania obszarów wymagających modernizacji. Na obszarze Gminy występują przede wszystkim zdarzenia w obrębie sieci wodociągowej i kanalizacyjnej.

Tabela 17 Liczba awarii sieci infrastruktury technicznej

Lp.	Wyszczególnienie diagnozowanych stanów	Jm	Obszar danych	Stan za rok 2024	
				sieć kanalizacyjna	sieć wodociągowa
1	Awarie sieci infrastruktury technicznej (zidentyfikowanie obszarów wymagających)	szt.	Gmina Chąśno	11	29
			Błędów		
			Chąśno		4
			Chąśno Drugie		1
			Goleńsko	11	2
			Karnków		

Lp.	Wyszczególnienie diagnozowanych stanów	Jm	Obszar danych	Stan za rok 2024	
				sieć kanalizacyjna	sieć wodociągowa
	modernizacji infrastruktury)		Karsznice Duże		
			Karsznice Małe		
			Marianka		3
			Mastki		
			Niespusza Wieś		
			Nowa Niespusza		
			Przemysłów		4
			Sierżniki		5
			Skowroda Południowa		6
			Skowroda Północna		
			Wyborów		4

Źródło: Urząd Gminy Chąsno

Przykłady potencjalnych kolizji funkcji w gminie:

1. Obszary rolnicze a tereny pod zabudowę mieszkaniową: w miejscach, gdzie tereny rolnicze są przeznaczone pod zabudowę mieszkaniową, może dochodzić do konfliktów związanych z intensyfikacją użytkowania terenu, co może wpływać na dotychczasowe funkcje rolnicze.
2. Tereny przemysłowe w pobliżu obszarów mieszkalnych: lokalizacja terenów przeznaczonych pod działalność przemysłową w bliskim sąsiedztwie obszarów mieszkalnych może prowadzić do konfliktów związanych z hałasem, zanieczyszczeniem powietrza czy zwiększonym ruchem drogowym.
3. Obszary chronione a planowana zabudowa: w przypadku planowanej zabudowy w rejonach objętych ochroną środowiska, np. obszary chronionego krajobrazu, mogą występować kolizje z obowiązującymi przepisami ochrony środowiska.

Jak identyfikować kolizje funkcji?

Aby dokładnie zidentyfikować miejsca z potencjalnymi kolizjami funkcji w gminie Kocierzew Południowy, należy:

1. Przeanalizować miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, który określa przeznaczenie poszczególnych terenów oraz warunki zabudowy.
2. Przeprowadzić konsultacje z urzędnikami gminnymi, aby wyeliminować jakiegokolwiek wątpliwości.
3. Przeanalizować studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, które określa ogólne zasady zagospodarowania przestrzennego gminy co może wspomóc w identyfikacji obszarów potencjalnych konfliktów funkcji.

W Gminie Chąsno występują istotne, nierozwiązane dotąd problemy w sferze technicznej i funkcjonalno-przestrzennej.

Przestrzeń nieużytkowana

Na terenie Gminy Chąsno występują powierzchnie zdegradowane definiowane jako nieużytkowane tereny i obiekty, a także konkretne obszary i obiekty wskazywane przez mieszkańców do rewitalizacji.

Rewitalizacji wymagają obiekty na obszarze sołectw: Chąśno, Goleńsko, Błędów, Mastki. Mieszkańcy wskazują na potrzebę rewitalizacji Dworku w Chąśnie oraz modernizacji obiektów publicznych (m.in. GOK, były ośrodek zdrowia), poprawy infrastruktury edukacyjnej oraz przestrzeni rekreacyjnych.

Kolejnym istotnym obszarem jest Błędów, gdzie wskazywano przede wszystkim na konieczność modernizacji boiska, szkoły oraz stworzenia przyjaznej infrastruktury dla dzieci i młodzieży. Mieszkańcy widzą tu potencjał rozwoju i duże zapotrzebowanie na działania infrastrukturalne.

Trzecie miejsce zajmują równorzędnie trzy sołectwa: Goleńsko – potrzeba rewitalizacji Domu Ludowego i jego otoczenia, budowy placu zabaw oraz stworzenia przestrzeni integracyjnej, Karnków – wskazywany w kontekście ogólnego zaniedbania infrastrukturalnego oraz Mastki – mieszkańcy zwracają uwagę na potrzebę modernizacji szkoły, boiska i budynku OSP. W związku z powyższymi problemami konieczne jest wdrożenie działań mających na celu poprawę ogólnej infrastruktury gminnej oraz rozwój terenów rekreacyjnych oraz kulturalnych.

2.6 Podsumowanie i wnioski

Wstępna analiza sfery społecznej, gospodarczej, środowiskowej, technicznej i funkcjonalno- użytkowej wskazała na następujące hipotetyczne obszary problemowe w gminie:

- 1) Postępujący proces starzenia się ludności,
- 2) Niski poziom aktywności kulturalnej mieszkańców,
- 3) Niski poziom aktywności sportowej mieszkańców,
- 4) Niska skala wychowania przedszkolnego,
- 5) Niski poziom edukacji na szczeblu podstawowym,
- 6) Niski poziom aktywności gospodarczej,
- 7) Niski poziom gospodarki ściekowej (skanalizowania obszarów),
- 8) Wysoka poziom awarii infrastruktury technicznej (awaryjność sieci wodociągowej i kanalizacyjnej),
- 9) Zabytki wymagające rewitalizacji według sołectw,
- 10) Obiekty publiczne wymagające termomodernizacji i modernizacji według sołectw.

2.7 Wstępne badanie ankietowe problematyki rewitalizacji na terenie gminy

Organizacja badania

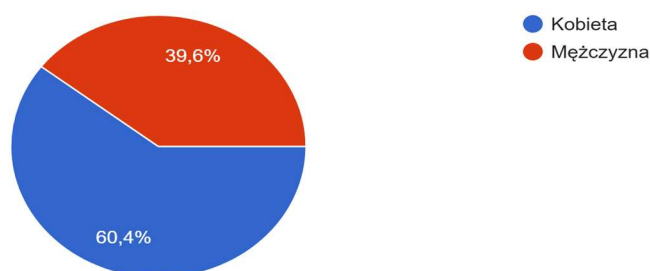
Elementem prac nad przygotowaniem Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Chąšno było przeprowadzone wśród mieszkańców badanie ankietowe. Opinie zbierano za pośrednictwem kwestionariusza ankietowego w formie elektronicznej, udostępnionego na stronie internetowej Gminy. Kwestionariusz składał się z 8 pytań oraz metryczki, w której respondenci podawali płeć, wiek, wykształcenie, status zawodowy oraz miejsce zamieszkania.

Celem badania było poznanie opinii mieszkańców na temat aktualnych potrzeb w zakresie rewitalizacji społeczno-funkcjonalnej przestrzeni Gminy oraz oczekiwania działań. Odpowiedzi respondentów oraz dalsza analiza pozwoliły na ocenę wstępnej sytuacji w Gminie. Zebrane informacje pozwoliły stworzyć obraz potrzeb mieszkańców oraz miejsc wymagających ingerencji i rewitalizacji. Wyniki ankietyzacji są miarodajne, gdyż w ankietyzacji wzięły udział wyłącznie osoby zainteresowane stanem gminy oraz działaniami rewitalizacyjnymi.

Charakterystyka mieszkańców biorących udział w konsultacjach została opisana poniżej.

1) Proszę podać Pan/i płeć

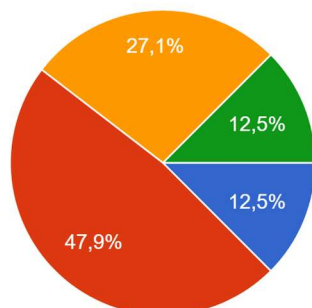
1. Proszę podać Pan/i płeć
48 odpowiedzi

2) Proszę podać Pan/i wiek

2. Proszę podać Pan/i wiek

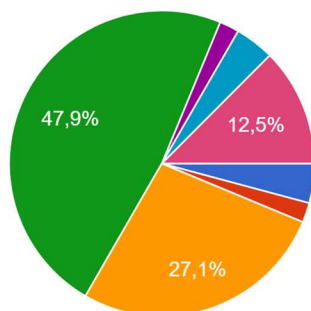
48 odpowiedzi

3) Proszę podać Pan/i sytuację zawodową

4. Proszę podać Pan/i sytuację zawodową

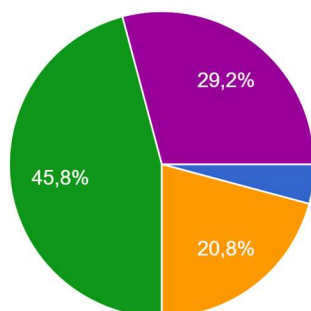
48 odpowiedzi

4) Proszę podać Pan/i poziom wykształcenia

5. Proszę podać Pan/i poziom wykształcenia

48 odpowiedzi

Metryczka osób uczestniczących w ankiecie:

- Ponad 60% respondentów stanowiły kobiety
- Wiek respondentów zamykał się w zakresie 26-45 lat, w mniejszym stopniu były to osoby w wieku 46-60 lat
- Respondenci to przede wszystkim osoby pracujące oraz rolnicy, z wykształceniem średnim i wyższym

W badaniu wzięli udział mieszkańcy 16 różnych miejscowości:

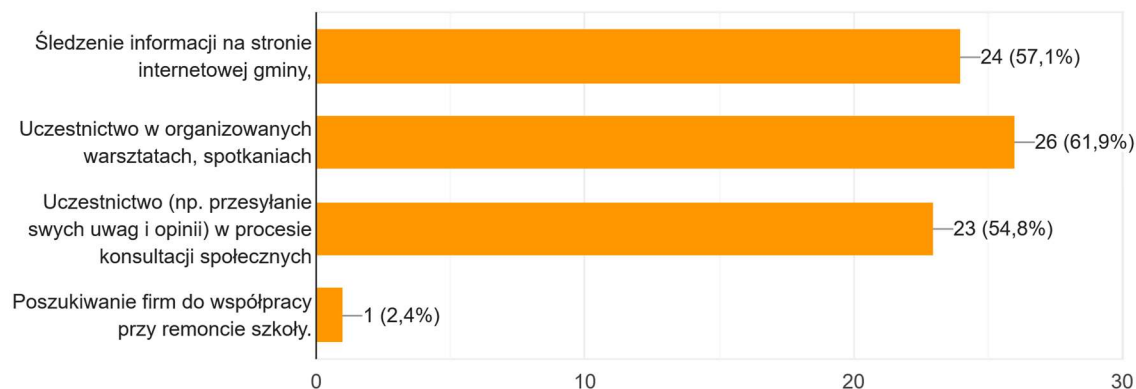
- Chąšno
- Błędów
- Mastki
- Karnków
- Błędów
- Karsznice Duże
- Skowroda Południowa
- Sierżniki
- Niespusza
- Goleńsko
- Marianka
- Wyborów
- Chąšno Drugie
- Karsznice Małe
- Wyborów
- Przemysłów

Dane te wskazują, że w badaniu dominowali aktywni zawodowo mieszkańcy, a także osoby związane z rolnictwem, co odzwierciedla strukturę społeczną typową dla gmin wiejskich. Wśród uczestników badania przeważają osoby z co najmniej średnim wykształceniem, co może świadczyć o relatywnie wysokim poziomie świadomości społecznej i zaangażowania w sprawy lokalne.

Gotowość do udziału w procesie rewitalizacji Gminy Chąšno wskazało 87% ankietowanych. Mieszkańcy wskazali na możliwość udziału w organizowanych warsztatach i spotkaniach oraz śledzenie informacji na stronie internetowej gminy. Ponad 20 osób wykazało gotowość do udziału w konsultacjach społecznych. Wyniki te wskazują na wysoki poziom zainteresowania mieszkańców sprawami lokalnymi oraz gotowość do zaangażowania w działania na rzecz poprawy przestrzeni publicznej i jakości życia w gminie. To pozytywny sygnał dla władz lokalnych planujących partycypacyjne podejście do rewitalizacji.

W jakiej formie włączy się Pan/i w proces rewitalizacji Gminy Chąšno ?

42 odpowiedzi

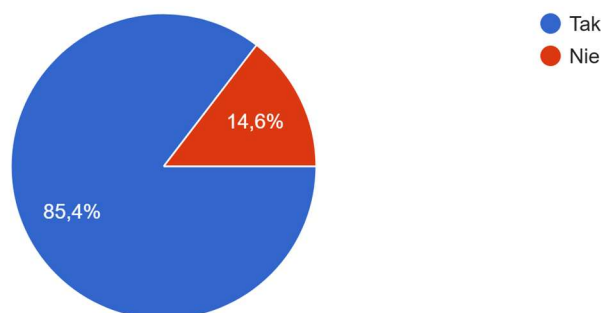
Zidentyfikowane problemy społeczne na obszarze gminy

Proces rewitalizacji jest złożonym zagadnieniem, jednak największy nacisk kładziony jest na społeczny aspekt takiego przedsięwzięcia. W celu poprawnego zidentyfikowania uciążliwych zjawisk społecznych, poziomu życia mieszkańców oraz grup społecznych wymagających wsparcia, poproszono o wskazanie ich przez ankietowanych.

1) Czy dostrzega Pan/i konieczność przeprowadzenia działań rewitalizacyjnych na terenie Gminy Chąšno?

1. Czy dostrzega Pan/i konieczność przeprowadzenia działań rewitalizacyjnych na terenie Gminy Chąšno?

48 odpowiedzi

Aż 41 respondentów (85,4%) na pytanie czy dostrzegają potrzebę przeprowadzenia działań rewitalizacyjnych odpowiedziało twierdząco. Z tym stwierdzeniem nie zgodziło się tylko 7 osób. Zdecydowana większość respondentów wykazuje zatem przekonanie, że rewitalizacja jest niezbędna, co wskazuje na wysokie zapotrzebowanie na tego typu działania. Opinie te mogą sugerować, że aktualny stan przestrzeni, w których żyją, nie spełnia oczekiwań mieszkańców, a poprawa jakości tych miejsc mogłaby znacząco wpłynąć na ich komfort życia.

Warto jednak zwrócić uwagę na mniejszą grupę osób, które nie zgadzają się z koniecznością rewitalizacji. Może

to wynikać z różnych powodów, takich jak obawy przed kosztami, obiekcje wobec proponowanych zmian, czy też przekonanie, że obecny stan rzeczy nie wymaga natychmiastowych działań.

2) W jakim stopniu (w skali 1-5) zgadza się Pan/i z poniższymi stwierdzeniami kończącymi zdanie Gmina Chąšno to dobre miejsce do mieszkania, pracy/ prowadzenia działalności gospodarczej, planowania przyszłości dla siebie i swojej rodziny:

1 - zdecydowanie się nie zgadzam,

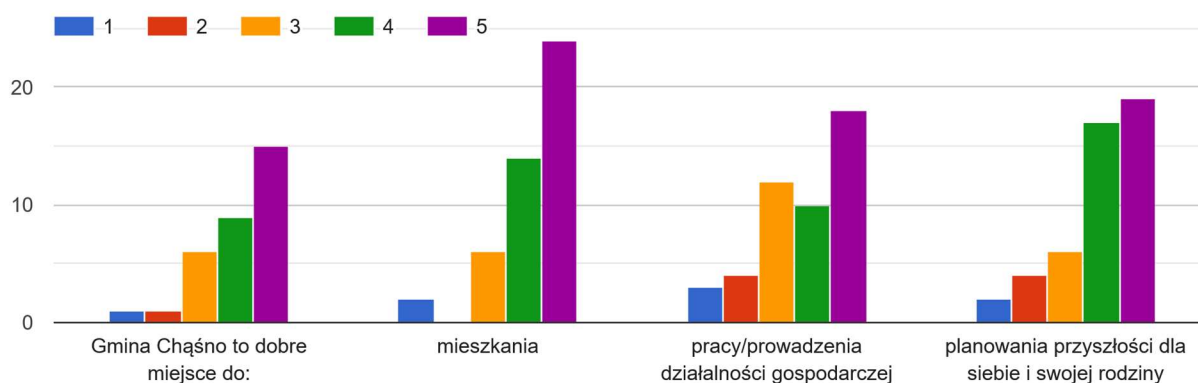
2 - raczej się nie zgadzam,

3 - trudno powiedzieć,

4 - raczej się zgadzam,

5 - zdecydowanie się zgadzam

Mieszkańcy w znacznej większości odpowiedzieli pozytywnie. Aż 35 osób zgadza się z twierdzeniem, że gmina jest dobrym miejscem do mieszkania. Przeciwnego zdania są tylko 2 osoby, a 6 nie ma zdania. 8 respondentów odpowiedziało, że Gmina Chąšno jest dobrym miejscem do prowadzenia działalności gospodarczej. 12 osób nie ma na ten temat zdania, a 7 uważa, że gmina nie jest dobrym miejscem do prowadzenie biznesu. Uczestnicy badania wyrazili również swoje zdanie w sprawie tego czy gmina Chąšno jest dobrym miejscem do planowania przyszłości dla swojej rodziny. Dominująca większość respondentów, bo aż 36 osób odpowiedziało twierdząco. 6 osób nie miało zdania na ten temat oraz tyle samo osób nie zgadza się, że tak jest.

W odpowiedzi na potrzebę wprowadzenia zmian w infrastrukturze, społeczności lokalne wskazały szereg obszarów, które wymagają modernizacji i poprawy. Analiza propozycji rewitalizacyjnych, zebranych wśród mieszkańców gminy, ukazuje szeroki wachlarz potrzeb – od odnowy obiektów użyteczności publicznej, przez poprawę infrastruktury edukacyjnej, aż po rozwój terenów rekreacyjnych i sportowych. Istotnym elementem tych sugestii jest także poprawa warunków w placówkach edukacyjnych, stworzenie nowych przestrzeni do spotkań społecznych oraz inwestowanie w infrastrukturę dla dzieci i młodzieży.

Z odpowiedzi wynika wyraźna potrzeba rewitalizacji kilku kluczowych miejsc w gminie, takich jak Gminny Ośrodek Kultury, budynki po ośrodkach zdrowia, tereny wokół szkół oraz boiska. Mieszkańcy gminy wskazują także na potrzebę modernizacji obiektów sportowych, kulturowych, a także tworzenia nowych przestrzeni, które mogłyby integrować społeczność lokalną. W kontekście rewitalizacji ważnym elementem jest także dbałość o przestrzeń publiczną i jej funkcjonalność, co przyczyniłoby się do poprawy jakości życia w gminie.

W poniższym zestawieniu przedstawiono kluczowe propozycje rewitalizacji, które odzwierciedlają priorytety i potrzeby mieszkańców Gminy Chąšno.

1. Główne propozycje rewitalizacji:

- **Chąśno:** Modernizacja Gminnego Ośrodka Kultury (GOK) oraz Dworku w Chąśnie, a także rozwój terenów inwestycyjnych w okolicach kompleksu sportowego.
- **Goleńsko:** Rewitalizacja Domu Ludowego z otoczeniem i budową placu zabaw jako miejsca spotkań lokalnej społeczności.
- **Błędów:** Budowa nowoczesnego boiska przy szkole oraz rewitalizacja terenu wokół szkoły, w tym placu zabaw i infrastruktury edukacyjnej (np. szafki dla uczniów).
- **Mastki:** Odnowa budynku OSP, zbiornika retencyjnego oraz budowa boiska przy szkole.
- **Sołectwa i inne obszary:** Rozwój terenów w Chąśnie oraz w Błędowie, a także budowa jednej nowoczesnej szkoły w Chąśnie zamiast dwóch małych, co zmniejszyłoby koszty i poprawiłoby warunki edukacyjne.

2. Infrastruktura edukacyjna:

- Propozycje dotyczące przekształcenia obecnych szkół, budowy nowoczesnych placówek z przedszkolami i żłobkami, które mogłyby działać przez dłuższe godziny. Szczególnie wskazano na potrzebę poprawy warunków w istniejących szkołach (np. w Błędowie).

3. Obiekty użyteczności publicznej:

- Rewitalizacja obiektów takich jak budynek po ośrodku zdrowia w Chąśnie, Gminny Dom Kultury, biblioteka publiczna oraz obiekty OSP w różnych miejscowościach.

4. Obiekty rekreacyjno-sportowe:

- Propozycje rozwoju boisk szkolnych w Błędowie, Mastkach oraz innych miejscowościach, w tym placów zabaw z dodatkowymi atrakcjami, takimi jak huśtawki dla niepełnosprawnych.

5. Propozycje związane z naturą:

- Zawarte są także propozycje dotyczące ochrony i rewitalizacji obiektów przyrody, choć mniej szczegółowe w porównaniu do innych obszarów.

6. Wnioski i rekomendacje:

- Istnieje duże zapotrzebowanie na rewitalizację zarówno obiektów edukacyjnych, jak i kulturowych oraz sportowych.
- W szczególności wskazuje się na potrzebę poprawy infrastruktury dla dzieci (placów zabaw, szkół) oraz stworzenia przestrzeni do spotkań lokalnych społeczności.
- Odpowiedzi wskazują na znaczną potrzebę modernizacji oraz dostosowania obiektów do współczesnych wymagań, takich jak wygodne warunki dla uczniów i nowoczesne przedszkola.

Najczęściej wskazywane sołectwa wymagające rewitalizacji (w kolejności pilności):

- **Chąśno (w tym Chąśno Drugie)**

To sołectwo pojawia się zdecydowanie najczęściej. Mieszkańcy podkreślają potrzebę modernizacji obiektów publicznych (m.in. GOK, były ośrodek zdrowia), poprawy infrastruktury edukacyjnej oraz przestrzeni rekreacyjnych. Podnoszony jest także problem rozdrobnionej infrastruktury szkolnej, którą warto byłoby

skonsolidować.

- **Błędów**

Kolejnym istotnym obszarem jest Błędów, gdzie wskazywano przede wszystkim na konieczność modernizacji boiska, szkoły oraz stworzenia przyjaznej infrastruktury dla dzieci i młodzieży. Mieszkańcy widzą tu potencjał rozwoju i duże zapotrzebowanie na działania infrastrukturalne.

Trzecie miejsce zajmują równorzędnie trzy sołectwa:

- **Goleńsko** – potrzeba rewitalizacji Domu Ludowego i jego otoczenia, budowy placu zabaw oraz stworzenia przestrzeni integracyjnej.
- **Karnków** – wskazywany w kontekście ogólnego zaniedbania infrastrukturalnego.
- **Mastki** – mieszkańcy zwracają uwagę na potrzebę modernizacji szkoły, boiska i budynku OSP.

Pojawiły się również pojedyncze głosy dotyczące sołectw takich jak **Marianka, Skowroda Północna, Sierzniki, Karsznice, Wyborów czy Przemysłów**.

Osoby ankietowane zostały poproszone o ocenienie stopnia zagrożenia następującymi problemami społecznymi:

- Zła sytuacja na lokalnym rynku pracy
- Patologie społeczne
- Ubóstwo
- Złe warunki mieszkaniowe
- Niskie poczucie bezpieczeństwa
- Słaba integracja mieszkańców
- Słaba współpraca instytucji publicznych z mieszkańcami
- Słaba oferta spędzania wolnego czasu
- Niski poziom lokalnej edukacji
- Problemy z opieką nad dziećmi w wieku przedszkolnym
- Problemy związane ze starzeniem się społeczeństwa

Na podstawie przeprowadzonej ankiety określono, które problemy społeczne budzą największe zaniepokojenie wśród mieszkańców.

Najczęściej wskazywanymi zagrożeniami były:

- sytuacja na lokalnym rynku pracy (69,5%),
- starzenie się społeczeństwa (60,8%),
- problemy z opieką nad dziećmi w wieku przedszkolnym (56,5%),
- słaba integracja mieszkańców oraz nieatrakcyjna oferta spędzania wolnego czasu (po 47,8%).

Oprócz wskazanych problemów społecznych, mieszkańcy zwrócili uwagę również na inne istotne kwestie wpływające na komfort życia w lokalnej społeczności.

Wśród nich wymieniono m.in.:

- wałęsające się psy, które całymi dniami poruszają się bez nadzoru, wypuszczane przez mieszkańców,
- brak terenów uzbrojonych dla działalności gospodarczej, co ogranicza możliwości rozwoju lokalnego biznesu,

Następne pytanie ankiety dotyczyło oceny poziomu zagrożenia następującymi problemami gospodarczymi, technicznymi, funkcjonalno-przestrzennymi oraz środowiskowymi:

- Problemy z prowadzeniem działalności gospodarczej
- Niedostatek infrastruktury technicznej
- Brak dostępu do współczesnych technologii informacyjnych
- Zły stan obiektów użyteczności publicznej
- Zdewastowane i opuszczone tereny/obiekty
- Niedostatek terenów rekreacyjnych
- Zły stan dróg, chodników
- Małe zasoby mieszkaniowe
- Zły stan techniczny budynków mieszkalnych
- Niedostatek ścieżek rowerowych
- Niskie poczucie bezpieczeństwa drogowego
- Niedostateczna dostępność infrastruktury użyteczności publicznej dla osób z niepełnosprawnością
- Słaba komunikacja
- Zaniebane zabytki
- Zanieczyszczenie środowiska
- Niska estetyka otoczenia
- Inne

Na podstawie analizy wyników można wskazać, że za najpoważniejsze problemy ankietowani uznali:

- brak ścieżek rowerowych (62,2%),
- małe zasoby mieszkaniowe (53,3%),
- niskie poczucie bezpieczeństwa drogowego (46,6%),
- słabą komunikację (46,5%),
- niedostateczną dostępność infrastruktury publicznej dla osób z niepełnosprawnościami (46,5%).

Ponadto wśród odpowiedzi otwartych pojawiły się dodatkowe uwagi mieszkańców. Zwrócono uwagę m.in. na:

- zły stan estetyczny lasu w kierunku Marianki, określanego przez mieszkańców jako „widokówka Chąśna”, którego zaniedbany wjazd negatywnie wpływa na wizerunek miejscowości
- brak oświetlenia dróg w sezonie letnim, co stanowi poważny problem zwłaszcza dla pieszych i rowerzystów. W związku z ograniczonymi środkami finansowymi, mieszkańcy sugerują rozważenie inwestycji w lampy solarne jako alternatywnego, tańszego rozwiązania.

W kolejnym pytaniu mieszkańcy jasno wskazali, które problemy ich zdaniem powinny zostać potraktowane priorytetowo. Wśród najczęściej powtarzających się potrzeb znalazły się kwestie zarówno społeczne, jak

i infrastrukturalne.

Na pierwszym planie znalazły się:

- integracja mieszkańców i współpraca lokalna,
- poprawa komunikacji i transportu, w tym szczególnie chodników, przejść dla pieszych oraz ścieżek rowerowych,
- stan dróg i bezpieczeństwo ruchu drogowego, zwłaszcza w rejonach szkół (np. przy Szkole Podstawowej w Błędowie padła konkretna propozycja montażu progów zwalniających),
- niedobór miejsc rekreacji – placów zabaw, boisk, terenów do spędzania wolnego czasu,
- niedostatek atrakcyjnych miejsc pracy, szczególnie dla młodych ludzi oraz problemy związane z prowadzeniem działalności gospodarczej.

Dodatkowo zwrócono uwagę na:

- brak przedszkola czynnego w godzinach 7–17,
- konieczność rozbudowy infrastruktury technicznej (np. kanalizacji),
- zły stan budynków użyteczności publicznej,
- niską estetykę boiska przy szkole,
- oraz zbyt dużą prędkość pojazdów w Chąśnie Drugim, która budzi realny niepokój mieszkańców.

Wskazane problemy powtarzały się w wielu wypowiedziach, co świadczy o ich szczególnej wadze dla lokalnej społeczności.

Większość respondentów nie wskazała dodatkowych problemów wymagających działań rewitalizacyjnych. Wśród pojedynczych głosów pojawiły się jednak uwagi dotyczące jakości obsługi mieszkańców w Urzędzie Gminy oraz funkcjonowania instytucji odpowiedzialnych za pomoc społeczną. Sygnały te mogą wskazywać na potrzebę poprawy standardów pracy i kontaktu z mieszkańcami.

W ostatnim pytaniu ankiety ankietowani zostali poproszeni o wymienienie działań lub przedsięwzięć (z tych które zostały wskazane przez nich jako priorytetowe) które powinny zostać podjęte w ramach Gminnego Programu Rewitalizacji.

Wymienione zostały:

- **Modernizacja/budowa infrastruktury technicznej - 37,5%**
- **Modernizacja/budowa infrastruktury drogowej – 58,3%**
- Modernizacja/budowa infrastruktury ochrony środowiska – 33,3%
- Modernizacja/budowa infrastruktury edukacyjno-oświatowej – 29,2%
- Poprawa wyposażenia istniejących obiektów edukacyjno-oświatowych – 20,8%
- Poprawa dostępności infrastruktury gminnej dla osób z niepełnosprawnością – 18,8%
- Rozwój systemu komunikacji – 33,3%
- **Poprawa estetyki i ładu przestrzennego – 39,6%**
- Modernizacja obiektów kulturalnych – 27,1%
- Rozszerzenie oferty programowej istniejących obiektów kultury – 18,8%
- Nakłady na rozwój turystyki – 12,5%
- Wsparcie aktywności gospodarczej i zawodowej – 31,3%
- Przedsięwzięcia przeciwdziałające wykluczeniu społecznemu – 18,8%

- Rozwój mikro i małych przedsiębiorstw oraz pozyskanie inwestorów zewnętrznych – 37,5%
- Nakłady na poprawę bezpieczeństwa publicznego – 29,2%
- **Nakłady na poprawę bezpieczeństwa drogowego – 47,9%**
- Posprzątanie lasu i wjazdu do Chaśna od strony Marianki – 2,1%

Podsumowanie badania

Wyniki ankiety przeprowadzonej wśród mieszkańców w ramach prac nad Gminnym Programem Rewitalizacji pokazują duże zainteresowanie i zaangażowanie społeczne. Respondenci chętnie dzielili się swoimi opiniami – większość z nich nie tylko dostrzega potrzebę przeprowadzenia działań rewitalizacyjnych, ale także deklaruje gotowość do aktywnego udziału w tym procesie. Dominującymi formami zaangażowania, które wskazali, były uczestnictwo w warsztatach i spotkaniach, śledzenie informacji na stronie internetowej gminy oraz udział w konsultacjach społecznych.

Struktura demograficzna respondentów wskazuje, że w badaniu uczestniczyły głównie osoby w wieku produkcyjnym, aktywne zawodowo i dobrze wykształcone. Wśród badanych dominowały osoby pracujące oraz rolnicy, co odzwierciedla charakter społeczno-gospodarczy gminy. Większość uczestników posiadała wykształcenie średnie lub wyższe, co sugeruje relatywnie wysoki poziom świadomości społecznej.

Mieszkańcy wskazali również na wiele istotnych problemów społecznych, takich jak trudna sytuacja na rynku pracy, starzenie się społeczeństwa, problemy z opieką nad dziećmi, niska integracja społeczna czy uboga oferta spędzania wolnego czasu. Wśród najczęściej wskazywanych zagrożeń infrastrukturalnych znalazły się brak ścieżek rowerowych, małe zasoby mieszkaniowe, niski poziom bezpieczeństwa drogowego oraz słaba komunikacja i dostępność przestrzeni publicznych dla osób z niepełnosprawnościami.

Respondenci nie tylko ocenili aktualną sytuację, ale też jasno zarysowali swoje oczekiwania względem przyszłych działań. Wśród najczęściej wymienianych potrzeb znalazły się modernizacja infrastruktury drogowej, poprawa bezpieczeństwa na drogach, rozwój infrastruktury technicznej i edukacyjnej, poprawa estetyki przestrzeni publicznej oraz wsparcie dla mikro i małych przedsiębiorstw. Zwracano także uwagę na konieczność inwestycji w miejsca spotkań społecznych, obiekty kulturalne, tereny rekreacyjne i obszary zielone.

Szczególne znaczenie przypisano kilku sołectwom – w szczególności Chaśnu, Błędowowi, Goleńsku, Karnkowowi i Mastkom – które były najczęściej wskazywane jako wymagające pilnych działań rewitalizacyjnych. Pojawiały się także głosy dotyczące estetyki przestrzeni, potrzeby uporządkowania terenów, poprawy stanu dróg i oświetlenia oraz zapewnienia lepszych warunków w instytucjach edukacyjnych i publicznych.

Zebrane odpowiedzi pokazują, że mieszkańcy dobrze orientują się w problemach lokalnych i potrafią wskazać konkretne potrzeby oraz kierunki działań. Ich zaangażowanie oraz jasno określone priorytety mogą stanowić praktyczną podstawę do dalszego planowania rewitalizacji, zgodnie z oczekiwaniami społeczności.

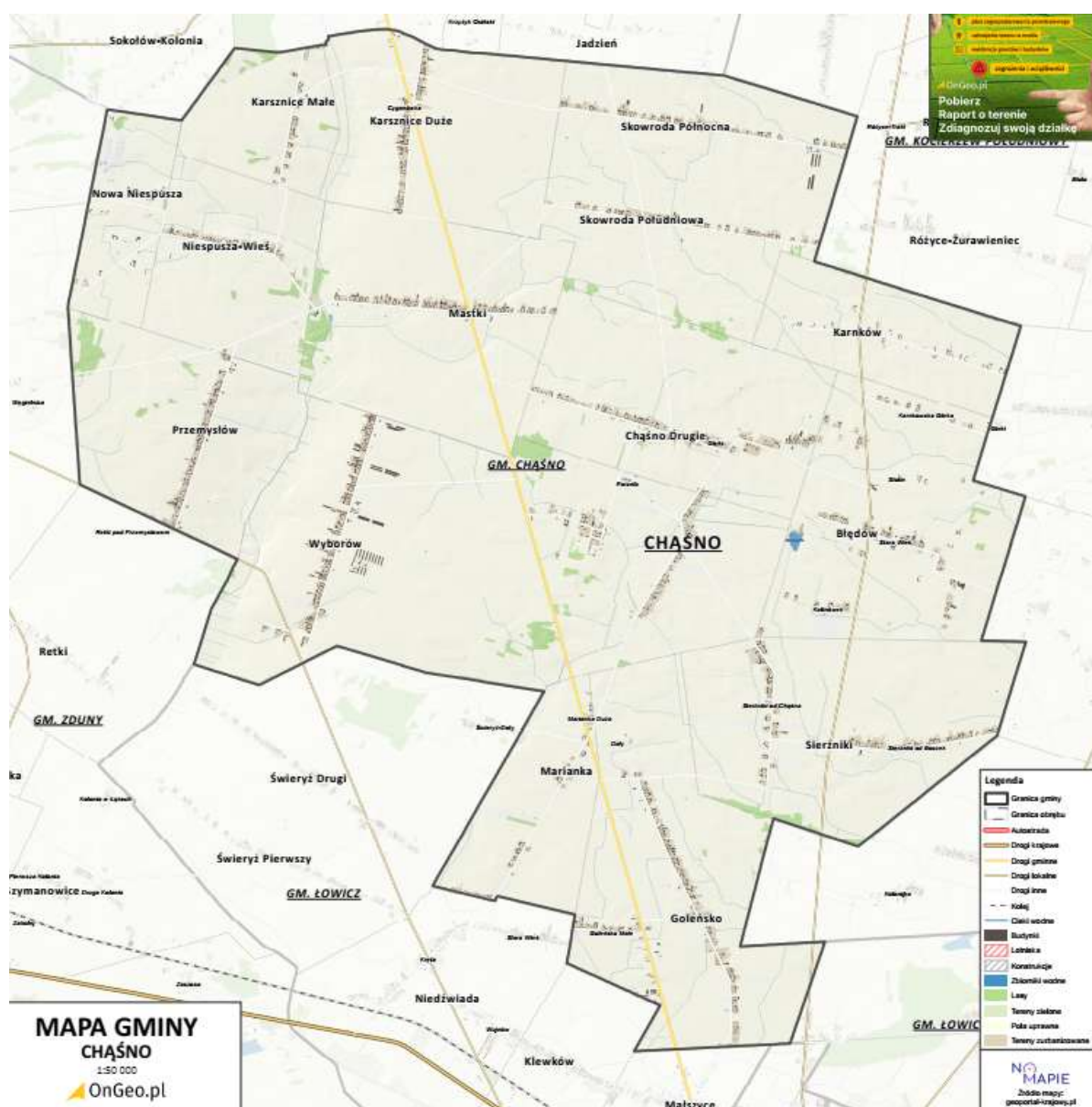
3 Wyznaczenie obszaru zdegradowanego Gminy Chąšno

3.1 Przyjęta metodologia wyznaczenia obszaru zdegradowanego

Proces delimitacji obszaru zdegradowanego oraz obszaru rewitalizacji przeprowadzono według metody opisanej poniżej.

- 1) Dokonano podziału obszaru na jednostki terytorialne (sołectwa)
- 2) Dla wszystkich jednostek strukturalnych gminy przeprowadzono diagnozę z wykorzystaniem założonych wskaźników. Celem identyfikacja występowania stanu kryzysowego.
- 3) Wyznaczenie obszaru zdegradowanego
- 4) Pogłębiona analiza – wyznaczenie obszaru rewitalizacji

Rysunek 2 Podział Gminy na jednostki strukturalne

Źródło: <https://chasno.geoportal-krajowy.pl/mapa-druk>

1) Dokonano podziału obszaru na jednostki terytorialne – patrz tabela poniżej;

Tabela 18 Podział jednostek strukturalnych obszaru Gminy

Lp.	Sołectwa	Powierzchnia km ²
1	Błędów	5,82
2	Chąśno	4,90
3	Chąśno Drugie	5,29
4	Goleńsko	6,69
5	Karnków	2,82
6	Karsznice Duże	4,54
7	Karsznice Małe	2,05
8	Marianka	2,64
9	Mastki	5,72
10	Niespusza - Wieś	3,30
11	Nowa Niespusza	1,83
12	Przemysłów	4,45
13	Sierzniki	6,11
14	Skowroda Południowa i Północna	7,26
15	Wyborów	8,41
Razem	Gmina Chąśno	71,86

Źródło: Opracowanie własne

2) Dla wszystkich jednostek strukturalnych gminy przeprowadzono diagnozę, mającą na celu identyfikację występowania stanu kryzysowego.

Wskaźniki dla sfery społecznej:

w zakresie procesu starzenia się społeczeństwa:

Wskaźnik 1: „Zaawansowanie procesu starzenia się ludności – udział ludności w wieku poprodukcyjnym w ludności ogółem”.

w zakresie problemów rynku pracy:

Wskaźnik 2: „Zasób pracy - udział ludności w wieku produkcyjnym w ludności ogółem (z uwzględnieniem osób trwale bezrobotnych)”

w zakresie problemów społecznych:

Wskaźnik 3: „Poziom nasilenia problemów społecznych - udział ludności korzystających ze świadczeń pomocy społecznej w ludności ogółem”

w zakresie bezpieczeństwa publicznego:

Wskaźnik 4: „Bezpieczeństwo publiczne – stosunek liczby kolizji drogowych na drogach gminnych do ogólnej liczby kolizji”

w zakresie aktywności kulturalnej:

Wskaźnik 5: „Aktywność kulturalna – udział czytelników bibliotek publicznych w ludności ogółem”

w zakresie aktywności sportowej:

Wskaźnik 6: „Aktywność sportowa – udział ludności korzystającej z infrastruktury sportowej w ludności ogółem”

Wskaźniki dla pozostałych sfer:

w zakresie aktywności gospodarczej:

Wskaźnik 7: „Aktywność gospodarcza – liczba podmiotów gospodarki narodowej na 1000 mieszkańców”

w zakresie środowiskowym:

Wskaźnik 8: „Skanalizowanie obszaru – stosunek liczby obiektów wymagających przyłączenia do sieci kanalizacyjnej do ogólnej liczby obiektów na analizowanym obszarze”

w zakresie funkcjonalno-przestrzennym:

Wskaźnik 9: „Obiekty o złym stanie technicznym – obecność obiektów zabytkowych i o złym stanie technicznym na obszarze”

Wskaźnik 10: „Potencjał rewitalizacyjny – uwzględniono dodatkowo obszary wskazane przez gminę oraz mieszkańców, które ich zdaniem zasługują na szczególną uwagę; włączono tereny o istotnym znaczeniu dla rozwoju lokalnego”

Spośród wszystkich aspektów określonych przy definicji stanu kryzysowego jako przyczyny uzasadniające prowadzenie rewitalizacji na obszarach wiejskich – nie muszą być zjawiskami patologicznymi, wymagającymi interwencji w kierunku naprawy stanu. Cechą charakterystyczną obszarów wiejskich, ściśle powiązaną z hierarchicznością ośrodków (za którą idzie zależność niektórych obszarów niewyposażonych od sąsiednich ośrodków wyposażonych), jest niedorozwój pewnych aspektów życia społeczno-gospodarczego. Naturalne jest, że obsługa w tym zakresie odbywa się w sąsiednich ośrodkach wyższego rzędu (stąd na przykład nie zawsze na obszarach wiejskich za sytuację niewłaściwą uważa się brak określonych rodzajów usług – nie są one przejawem sytuacji kryzysowej). Ponadto należało także uwzględnić fakt, że na obszarach wiejskich – zwłaszcza w skali części gmin, pojedynczych miejscowości lub części miejscowości – w praktyce nie zawsze jest możliwe monitorowanie w sposób statystyczny (za pomocą obiektywnych, porównywalnych w czasie i przestrzeni wskaźników) wszystkich aspektów określonych przy definicji stanu kryzysowego jako przyczyny uzasadniające prowadzenie rewitalizacji: bezrobocie, ubóstwo, przestępczość, niski poziom edukacji lub kapitału społecznego, niewystarczający poziom uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym, przekroczenie standardów jakości środowiska, obecność odpadów stwarzających zagrożenie dla życia, zdrowia ludzi lub stanu środowiska. Na obszarach wiejskich występują tylko wybrane kategorie, określone przy definicji stanu kryzysowego, które mają charakter problemu rozwoju. Dodatkowo zastosowano kryterium wagi wskaźników, ażeby podkreślić istotę wskaźnika biorąc pod uwagę problemy na danym obszarze. Każdy obszar rozpatrzono szczegółowo uwzględniając wskazania przedstawicieli Urzędu Gminy oraz mieszkańców. Partycypacja społeczna jest istotnym elementem prac nad programem rewitalizacji. Kluczowych informacji dostarczają interesariusze rewitalizacji, czyli mieszkańcy, właściciele obiektów, podmioty prowadzące działalność gospodarczą, grupy działania i organizacje pozarządowe. W związku z powyższym obszar zdegradowany i rewitalizacji obejmuje obszary szczególnie istotne dla mieszkańców, których rewitalizacja przyczyni się do poprawy ogólnej sytuacji społeczno – gospodarczej. Wyznaczając wagę poszczególnych wskaźników wzięto również pod uwagę zapisy w projekcie Strategii Rozwoju Gminy Chąsno na lata 2024-2030.

Tabela 19 Waga przydzielona poszczególnym wskaźnikom

Nazwa wskaźnika	Waga
SFERA SPOŁECZNA	
Zaawansowanie procesu starzenia się społeczeństwa	3
Zasób pracy	1
Poziom nasilenia problemów społecznych	4
Bezpieczeństwo publiczne	5
Aktywność kulturalna i sportowa	4
SFERA GOSPODARKI	
Liczba podmiotów gospodarki na 1000 mieszkańców	1
SFERA ŚRODOWISKOWA	
Skanalizowanie obszaru	2
SFERA FUNKCJONALNO – PRZESTRZENNA	
Obiekty o złym stanie technicznym i zabytkowe	1

Źródło: Opracowanie własne

WAGA 5

Bezpieczeństwo publiczne

Stan bezpieczeństwa jest jednym z najbardziej namacalnych i społecznie odczuwalnych wskaźników jakości życia. Wysoki poziom przestępczości, dewastacji, interwencji służb czy poczucie zagrożenia jest często najmocniejszym sygnałem degradacji społeczno-przestrzennej. Obszary o niskim poziomie bezpieczeństwa charakteryzują się odpływem mieszkańców, spadkiem wartości nieruchomości, ograniczoną aktywnością społeczną, a ich przestrzeń publiczna bywa nieużytkowana lub wręcz unikana. Badania potwierdzają, że bezpieczeństwo ma silny związek przyczynowo skutkowy z niskim kapitałem społecznym i problemami społecznymi. Interesariusze wskazywali na niskie poczucie bezpieczeństwa, które budzi realny niepokój mieszkańców. W ankietach wskazywano na konieczność nakładów na poprawę bezpieczeństwa publicznego i drogowego. W diagnozie odnotowano, że średnia wartość wskaźnika dla całej gminy wynosi 46%, podczas gdy w wielu jednostkach strukturalnych znacząco ją przekroczone — aż w dziewięciu sołectwach stwierdzono stan kryzysowy w zakresie bezpieczeństwa. Dane te potwierdzają, że bezpieczeństwo drogowe jest kluczowym problemem mieszkańców, co znajduje odzwierciedlenie również w jakości dróg oraz infrastrukturze towarzyszącej, wskazywanej w ankietach jako obszar wymagający pilnych działań. Zgodnie z ustawą o rewitalizacji oraz dobrymi praktykami programów unijnych (m.in. URBACT), wysoka skala zagrożenia bezpieczeństwa jest jednym z najbardziej jednoznacznych i łatwych do zweryfikowania wskaźników degradacji przestrzennej i społecznej, wpływającym bezpośrednio na jakość życia, mobilność mieszkańców, atrakcyjność osadniczą oraz poczucie stabilności. Dlatego wskaźnik ten otrzymał najwyższą możliwą wagę, odpowiadającą jego bezpośredniemu związkowi z bezpieczeństwem publicznym i podstawowymi potrzebami mieszkańców.

WAGA 4

Poziom nasilenia problemów społecznych

Poziom nasilenia problemów społecznych jest jednym z podstawowych i najważniejszych wskaźników w procesie rewitalizacji, ponieważ bezpośrednio odpowiada na definicję stanu kryzysowego zawartą w ustawie o rewitalizacji. W diagnozie wykorzystano udział osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej, co stanowi powszechnie przyjmowaną miarę występowania problemów takich jak ubóstwo, choroba,

niepełnosprawność, bezrobocie strukturalne czy bezradność opiekuńczo-wychowawcza. Na terenie gminy zidentyfikowano wzrost zapotrzebowania na świadczenia oraz liczne sygnały o narastających problemach społecznych, w tym także tych wskazywanych w badaniu ankietowym. Mieszkańcy za szczególnie niepokojące uznali złą sytuację na rynku pracy (69,5%), starzenie się społeczeństwa (60,8%), problemy z opieką nad dziećmi w wieku przedszkolnym (56,5%), słabą integrację społeczną (47,8%) oraz nieatrakcyjną ofertę spędzania wolnego czasu (47,8%) — wszystkie te obszary stanowią elementy składające się na szeroko rozumiany stan problemów społecznych. Ponadto diagnoza jednostkowa wykazała, że wiele sołectw osiągnęło w tym zakresie wartości kwalifikujące je jako obszary kryzysowe, co znalazło odzwierciedlenie w końcowych wynikach delimitacji. Waga 4 podkreśla, że problematyka społeczna jest w gminie Chąsno jednym z najważniejszych obszarów wymagających interwencji i stanowi centralny element przesłanek do wyznaczenia obszaru rewitalizacji. Badania krajowe i międzynarodowe wskazują, że obszary dotknięte koncentracją problemów społecznych wykazują najniższą odporność na zmiany oraz największą skalę negatywnych zjawisk towarzyszących (wykluczenie, marginalizacja, izolacja). Z tego względu wskaźnik uzyskuje wysoką wagę jako jeden z głównych determinantów degradacji.

Aktywność kulturalna i sportowa

Poziom aktywności w sferze kultury i sportu jest jednym z najważniejszych elementów oceny kapitału społecznego, integracji mieszkańców i ich gotowości do współpracy przy działaniach lokalnych. Niski poziom uczestnictwa w kulturze i sporcie często wskazuje na słabość więzi społecznych, brak poczucia wspólnoty i mniejszą zdolność społeczności do samoorganizacji. Te zjawiska są typowe dla obszarów wymagających wsparcia. Interesariusze projektu często wskazywali na potrzebę modernizacji obiektów sportowych i kulturalnych. Dodatkowo wskazywano na niedobór miejsc rekreacji. Diagnoza wykazała, że średni poziom aktywności kulturalnej w gminie wynosi 4,46%, natomiast aż 10 jednostek wykazuje wartości poniżej średniej i tym samym spełnia przesłanki stanu kryzysowego. Podobne tendencje widoczne są w zakresie aktywności sportowej, gdzie – mimo pewnej infrastruktury szkolnej – część jednostek wykazuje utrzymująco się niski poziom uczestnictwa mieszkańców. Wyniki ankiet potwierdzają, że 47,8% respondentów uważa ofertę spędzania czasu wolnego za niewystarczającą, co wskazuje na realny deficyt zasobów kultury i integracji społecznej. Waga wskaźnika została określona na poziomie 4, co wynika z silnego związku aktywności społecznej z przebiegiem procesów rewitalizacyjnych — to właśnie kapitał społeczny jest fundamentem dla trwałości efektów rewitalizacji i zdolności społeczności do samodzielnego funkcjonowania po zakończeniu interwencji.

WAGA 3

Zaawansowanie procesu starzenia się społeczeństwa

Proces starzenia się społeczności lokalnej jest jednym z kluczowych czynników wpływających na długoterminowy rozwój gminy oraz zapotrzebowanie na usługi społeczne i zdrowotne. Wysoki odsetek osób starszych może wskazywać na zmniejszający się potencjał rozwojowy, mniejszą mobilność zawodową i społeczną, a także rosnące potrzeby opiekuńcze. Nie jest to jednak czynnik bezpośrednio generujący kryzys, lecz taki, który pogłębia istniejące problemy i zwiększa podatność obszaru na negatywne procesy społeczne. Zmiany demograficzne określają długoterminową zdolność gminy do rozwoju oraz tworzą presję na system usług społecznych. W diagnozie wielokrotnie zauważono, że starzenie się mieszkańców jest jednym z istotnych problemów społecznych identyfikowanych przez mieszkańców — aż 60,8% ankietowanych wskazało starzenie się społeczeństwa jako jedno z głównych zagrożeń dla rozwoju lokalnego. Proces ten jest pogłębiony równoległym odpływem młodego pokolenia, co potwierdzają wskazania mieszkańców dotyczące migracji a także niska dynamika przyrostu naturalnego. Z punktu widzenia rewitalizacji, starzenie się populacji nie jest czynnikiem bezpośrednio generującym stan kryzysowy, ale znacząco zwiększa podatność gminy na

występowanie problemów społecznych, ogranicza możliwości rozwojowe, zwiększa koszty usług opiekuńczych i zmniejsza aktywność zawodową. Dlatego wskaźnik ten otrzymał wagę 3 — wysoką, ale nie najwyższą, ponieważ ma charakter przede wszystkim strukturalny, pogłębiający inne procesy degradacyjne, a nie inicjujący je samodzielnie.

WAGA 2

Skanalizowanie obszaru

Dostęp do infrastruktury kanalizacyjnej jest podstawowym elementem jakości środowiskowej i higienicznej obszaru. Niewystarczające skanalizowanie wskazuje na niższy standard techniczny i często wiąże się z większym zagrożeniem dla środowiska oraz niższą jakością życia mieszkańców. Poziom skanalizowania obszaru w gminie Chąšno osiąga bardzo niskie wartości. Według diagnozy aż w dwunastu jednostkach występuje konieczność rozbudowy sieci kanalizacyjnej, a łączny udział budynków wymagających podłączenia do kanalizacji jest jednym z najwyższych w regionie — diagnoza wskazuje wartości sięgające nawet 80–87%. Jednocześnie obecnie tylko w Goleńsku realizowana jest budowa sieci kanalizacyjnej, a w Mastkach planowana jest budowa oczyszczalni ścieków, co pokazuje, że działania infrastrukturalne dopiero są rozpoczynane i nie obejmują wszystkich terenów problemowych. Niski poziom skanalizowania istotnie wpływa na jakość środowiska, możliwości rozwoju przestrzennego oraz komfort życia, lecz w odróżnieniu od wskaźników społecznych nie stanowi bezpośredniej przesłanki definicyjnej stanu kryzysowego. Dlatego otrzymał wagę 2 — wyższą od minimalnej, ale nie dominującą nad wskaźnikami stricte społecznymi. Problemy infrastrukturalne rzadziej niż społeczne stanowią pierwotne źródło kryzysu.

WAGA 1

Zasób pracy

Wskaźnik zasobu pracy, określający udział osób w wieku produkcyjnym w ogólnej liczbie ludności, ma w przypadku gmin wiejskich znaczenie ważne, lecz pomocnicze. W diagnozie wskazano, że udział osób w wieku produkcyjnym w gminie wynosi 59,2% i w ostatnich latach spadł o 2,1 punktu procentowego, czyli szybciej niż w całym województwie i kraju, co świadczy o powolnym kurczeniu się lokalnego zaplecza pracy. Jednocześnie stopa bezrobocia rejestrowanego jest niska (4,6%), a gospodarka gminy posiada silne oparcie w sektorze rolniczym, który zatrudnia niemal połowę mieszkańców w wieku produkcyjnym. Wynika z tego, że zdolność osób w wieku produkcyjnym do podejmowania pracy istnieje, lecz struktura gospodarki ogranicza różnicowanie zawodowe i potencjał rozwojowy. Niemniej jednak wskaźnik ten nie przesądza o występowaniu kryzysu społecznego i nie odzwierciedla bezpośrednio jakości życia ani poziomu wykluczenia — jest jedynie tłem demograficznym. Dlatego nadano mu wagę 1, traktując go jako element uzupełniający analizę, który może potwierdzać lub osłabiać znaczenie innych zjawisk kryzysowych, ale sam w sobie rzadko je determinuje.

Aktywność gospodarcza

Aktywność gospodarcza, mierzona liczbą podmiotów na 1000 mieszkańców, jest wskaźnikiem ważnym dla określenia potencjału przedsiębiorczości, jednak w świetle diagnozy gminy Chąšno nie stanowi obecnie czynnika decydującego o występowaniu stanu kryzysowego. W 2024 roku na obszarze gminy zarejestrowanych było 882 podmiotów gospodarki narodowej, przy czym dominowały mikroprzedsiębiorstwa zatrudniające do 9 osób (198 podmiotów). Jednocześnie w projekcie Strategii Rozwoju Gminy wskazano, że przedsiębiorstwa działające w gminie cechują się wysoką stabilnością, liczba wyrejestrowań jest niska, a rozwój gospodarczy opiera się głównie na rolnictwie i usługach okołorolniczych, typowych dla gmin wiejskich. W związku z tym wskaźnik ten został włączony do analizy, ponieważ wpływa na zdolność rozwojową gminy, lecz otrzymał wagę

najniższą traktowaną jako pomocniczą, bez bezpośredniego przełożenia na ocenę stanu kryzysowego poszczególnych jednostek.

Obiekty o złym stanie technicznym i obiekty zabytkowe

W sferze funkcjonalno-przestrzennej uwzględniono występowanie obiektów o złym stanie technicznym oraz zabytków wymagających interwencji. Diagnoza pokazuje, że w wielu jednostkach znajdują się obiekty kwalifikujące się jako przestrzenie zdegradowane, w tym domy drewniane z końca XIX wieku czy zaniedbane obiekty magazynowe lub przemysłowe. Jednocześnie analiza wskaźnikowa wskazuje, że obecność takich obiektów została odnotowana w kilku sołectwach, lecz nie stanowią one czynnika o takiej sile oddziaływania jak problemy społeczne, infrastrukturalne czy środowiskowe. Ustawa o rewitalizacji wskazuje, że obszary wymagające interwencji powinny charakteryzować się przede wszystkim koncentracją problemów społecznych, a czynniki przestrzenne traktowane są jako uzupełnienie diagnozy, chyba że występują w skali znacznie szerszej. W przypadku gminy Chąšno problem ten ma charakter punktowy. Dlatego wskaźnik otrzymał wagę 1 — ważną przy ocenie całościowej, lecz pomocniczą w stosunku do wskaźników związanych z funkcjonowaniem społeczności.

Przyjęte wagi odzwierciedlają zarówno wyniki diagnozy, jak i logikę ustawy o rewitalizacji, zgodnie z którą najważniejszym obszarem analizy są zjawiska społeczne, a pozostałe sfery — gospodarcza, środowiskowa i funkcjonalno-przestrzenna — pełnią funkcję wspierającą. W gminie Chąšno główne problemy koncentrują się w obszarze demografii, integracji społecznej, bezpieczeństwa publicznego oraz dostępu do infrastruktury społecznej i środowiskowej, co znajduje pełne odzwierciedlenie w przyporządkowanych wagach.

Na obszarach wiejskich występują tylko wybrane kategorie, określone przy definicji stanu kryzysowego, które mają charakter problemu rozwoju. Biorąc pod uwagę ogólną sytuację w Gminie oraz na poszczególnych obszarach dodatkowo zastosowano kryterium wagi. Każdy obszar rozpatrzono szczegółowo uwzględniając wskazania przedstawicieli Urzędu Gminy oraz mieszkańców, zgodnie z ankietami i przeprowadzonymi spotkaniami. W związku z powyższym obszar zdegradowany i obszar rewitalizacji obejmuje obszary szczególnie istotne z punktu widzenia późniejszej rewitalizacji. Działania rewitalizacyjne wdrożone na wyodrębnionym obszarze przyniosą skutek w rozwoju obszaru, zwiększenia jego atrakcyjności oraz aktywizację mieszkańców całej Gminy.

Zgodnie z art. 2 Ustawy o rewitalizacji z dnia 09 października 2015 r. (Dz.U. 2024 poz. 278) rewitalizacja stanowi proces wyprowadzania ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych, prowadzony w sposób kompleksowy, poprzez zintegrowane działania na rzecz lokalnej społeczności, przestrzeni i gospodarki, skoncentrowane terytorialnie, prowadzone przez interesariuszy rewitalizacji na podstawie gminnego programu rewitalizacji. W myśl ustawy obszar zdegradowany to obszar gminy znajdujący się w stanie kryzysowym z powodu koncentracji negatywnych zjawisk społecznych, w szczególności bezrobocia, ubóstwa, przestępczości, wysokiej liczby mieszkańców będących osobami ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami (Dz. U. z 2022 r. poz. 2240), niskiego poziomu edukacji lub kapitału społecznego, a także niewystarczającego poziomu uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym, w przypadku występowania na nim ponadto co najmniej jednego z negatywnych zjawisk: gospodarczych, środowiskowych, przestrzenno-funkcjonalnych, technicznych. Obszarem rewitalizacji może zostać obszar zdegradowany w całości lub jego część, jeśli łącznie nie przekracza 20% powierzchni gminy i 30 % ludności gminy. Obszar rewitalizacji to wyznaczony przez gminę teren, który jest zdegradowany i charakteryzuje się koncentracją negatywnych zjawisk społecznych, gospodarczych i przestrzennych. Celem jest przywrócenie mu funkcji, poprawa jakości życia mieszkańców i zapobieganie dalszemu kryzysowi, co odbywa się poprzez

zintegrowane działania. Dlatego też podczas wyznaczania obszarów zdegradowanych i rewitalizacji istotne jest rozpatrywanie problemów całościowo, z uwzględnieniem kilku wskaźników o istotnym znaczeniu. Wagi wskaźnika przyporządkowano zgodnie z nasileniem problemów i zgłaszanymi potrzebami / problemami na danym obszarze. W przypadku obiektów o złym stanie technicznym skupiono się na wyodrębnieniu obiektów problemowych, wymagających ingerencji ze szczególną sugestią Gminy. Działania zgłaszane przez Przedstawicieli Urzędu Gminy, istotnie pokrywają się z potrzebami interesariuszy projektu, a także koniecznymi działaniami rewitalizacyjnymi biorąc pod uwagę diagnozę poszczególnych stanów na obszarze poszczególnych sołectw oraz całej Gminy Chąśno.

3.2 Pogłębiona analiza wskaźnikowa jednostek

3.2.1 Analiza wskaźnikowa w sferze społecznej

3.2.1.1. Zaawansowanie procesu starzenia się ludności

Poniżej przedstawiono analizę struktury wiekowej mieszkańców poszczególnych jednostek Gminy. Analizie poddano stosunek ludności w wieku poprodukcyjnym do ludności ogółem. Przez osoby w wieku produkcyjnym rozumie się osoby w wieku pow. 65 lat (mężczyźni) i 60 lat (kobiety). Średni wskaźnik dla Gminy wynosi 22,93%. Stany kryzysowe mierzone na dzień 31 grudnia 2024 roku wskaźnikiem „Udział ludności w wieku poprodukcyjnym w ludności ogółem” wyższym od średniego wskaźnika dla gminy, stwierdzono w następujących jednostkach strukturalnych:

- Karsznice Duże,
- Mastki,
- Niespusza Wieś,
- Przemysłów,
- Skowroda Północna,
- Wyborów.

Zaawansowanie procesu starzenia się ludności = ludność w wieku poprodukcyjnym/ ludność ogółem na obszarze jednostki

STAN KRYZYSOWY = WARTOŚĆ WSKAŹNIKA DLA JEDNOSTKI POWYŻEJ WARTOŚCI WSKAŹNIKA DLA OBSZARU CAŁEJ GMINY (analizując wartość na dzień 31 grudnia 2024 r.) w co najmniej 4 latach w ostatnim pięcioleciu

Tabela 20 Wskaźnik zaawansowania procesu starzenia się ludności

Lp.	Wyszczególnienie diagnozowanych stanów	J.m.	Obszar danych	Stan na koniec roku					STAN KRYZYSOWY
				2020	2021	2022	2023	2024	Jeżeli wskaźnik powyżej średniego wskaźnika dla Gminy
1.	WSKAŹNIK Zaawansowanie procesu starzenia się ludności	%	Gmina Chąšno	21,35%	21,81%	22,00%	22,54%	22,93%	
			Błędów	18,15%	16,74%	16,81%	18,41%	19,07%	
			Chąšno	18,72%	20,00%	19,74%	20,43%	20,25%	
			Chąšno Drugie	21,43%	21,46%	21,83%	21,05%	21,78%	
			Goleńsko	20,05%	20,44%	20,91%	20,53%	20,91%	
			Karnków	18,48%	20,00%	18,68%	18,68%	18,68%	
			Karsznice Duże	27,97%	31,03%	31,91%	32,12%	32,59%	STAN KRYZYSOWY
			Karsznice Małe	18,06%	19,12%	18,57%	20,83%	22,54%	
			Marianka	16,81%	19,49%	17,83%	18,32%	19,40%	
			Mastki	27,98%	26,84%	28,72%	30,11%	28,49%	STAN KRYZYSOWY
Niespusza Wieś	24,00%	23,77%	23,14%	22,88%	23,08%	STAN KRYZYSOWY			

Lp.	Wyszczególnienie diagnozowanych stanów	J.m.	Obszar danych	Stan na koniec roku					STAN KRYZYSOWY
				2020	2021	2022	2023	2024	Jeżeli wskaźnik powyżej średniego wskaźnika dla Gminy
			Nowa Niespusza	20,20%	20,21%	20,83%	24,73%	23,96%	
			Przemysłów	23,15%	22,58%	22,33%	24,52%	25,12%	STAN KRYZYSOWY
			Sierżniki	19,93%	21,89%	21,80%	20,96%	21,93%	
			Skowroda Południowa	22,06%	19,53%	20,16%	19,35%	20,66%	
			Skowroda Północna	20,78%	21,85%	22,07%	24,16%	26,03%	STAN KRYZYSOWY
			Wyborów	22,86%	23,76%	24,82%	25,54%	25,18%	STAN KRYZYSOWY

Źródło: Urząd Gminy Chąśno

W okresie ostatnich pięciu lat (2020-2024) wskaźnik starzenia się społeczeństwa ulega stopniowemu wzrostowi. Ludność w wieku poprodukcyjnym stanowiła na koniec 2024 roku 22,93% ludności ogółem, w poszczególnych jednostkach strukturalnych wskaźnik ten był porównywalny, w dwóch przypadkach znacznie wyższy. W części sołectw odnotowano mniejszy udział ludności w wieku poprodukcyjnym w ludności ogółem. W związku z powyższym jednostki te charakteryzuje niższy stopień zaawansowania procesu starzenia się społeczeństwa. Podsumowując proces starzenia się społeczeństwa dotyczy znacznej części populacji całej gminy. Wyższą wartość wskaźnika zaobserwowano dla sześciu sołectw. Procesy starzenia społeczeństwa wymagają dodatkowych nakładów ze strony samorządu na usługi dla osób starszych m.in. tworzenie i rozwój miejsc opieki, dostosowanie infrastruktury.

3.2.1.2. Problemy na rynku pracy

Analizie poddano wskaźnik „Zasób pracy – udział ludności w wieku produkcyjnym w ludności ogółem”. Średni wskaźnik dla gminy wynosi 59,80%.

Stan kryzysowy, wyrażony niższym od średniej gminy wskaźnikiem „Zasób pracy”, stwierdzono w następujących jednostkach strukturalnych:

- Chąšno Drugie,
- Goleńsko,
- Karnków,
- Karsznice Duże,
- Karsznice Małe,
- Mastki,
- Sierźniki,
- Wyborów.

Zasób pracy = ludność w wieku produkcyjnym/ ludność ogółem na obszarze analizowanym (z dodatkowym uwzględnieniem osób trwale bezrobotnych)

STAN KRYZYSOWY = WARTOŚĆ WSKAŹNIKA DLA SOŁECTWA PONIŻEJ WARTOŚCI WSKAŹNIKA DLA OBSZARU CAŁEJ GMINY (analizując wartości na dzień 31 grudnia 2024 r.) w co najmniej 3 latach w ostatnim pięcioleciu

Tabela 21 Problemy rynku pracy

Lp.	Wyszczególnienie diagnozowanych stanów	J.m.	Obszar danych	Stan na koniec roku					STAN KRYZYSOWY
				2020	2021	2022	2023	2024	Jeżeli wskaźnik poniżej średniego wskaźnika dla Gminy
	WSKAŹNIK Zasób pracy Udział ludności w wieku produkcyjnym w ludności ogółem	%	Gmina Chąšno	61,23%	60,56%	60,47%	59,84%	59,80%	
Błędów			65,73%	68,20%	68,91%	68,62%	68,22%		
Chąšno			65,11%	63,48%	63,09%	62,55%	63,71%		
Chąšno Drugie			60,50%	60,52%	60,26%	61,40%	61,33%	STAN KRYZYSOWY	
Goleńsko			62,36%	61,31%	59,79%	59,21%	59,25%	STAN KRYZYSOWY	
Karnków			58,70%	57,78%	58,24%	60,44%	61,54%	STAN KRYZYSOWY	
Karsznice Duże			53,85%	51,03%	51,77%	51,82%	51,85%	STAN KRYZYSOWY	
Karsznice Małe			61,11%	58,82%	60,00%	55,56%	54,93%	STAN KRYZYSOWY	
Marianka			66,37%	61,86%	62,02%	60,31%	59,70%		
Mastki			52,85%	53,68%	53,19%	54,30%	55,91%	STAN KRYZYSOWY	
Niespusza Wieś			64,80%	64,75%	65,29%	61,86%	62,39%		
Nowa Niespusza			61,62%	61,70%	61,46%	56,99%	55,21%		
Przemysłów			63,43%	62,67%	63,26%	62,02%	61,84%		
Sierźniki			60,89%	59,25%	59,77%	59,93%	59,48%	STAN KRYZYSOWY	
Skowroda Południowa			63,24%	66,41%	66,94%	66,94%	65,29%		

Lp.	Wyszczególnienie diagnozowanych stanów	J.m.	Obszar danych	Stan na koniec roku					STAN KRYZYSOWY
				2020	2021	2022	2023	2024	Jeżeli wskaźnik poniżej średniego wskaźnika dla Gminy
			Skowroda Północna	61,69%	61,59%	60,69%	57,72%	56,16%	
			Wyborów	57,14%	55,32%	54,68%	54,32%	54,74%	STAN KRYZYSOWY

Źródło: Urząd Gminy Chąśno

W okresie ostatnich pięciu lat (2020-2024) wskaźnik zasobności na obszarze Gminy spadł o 1,4%. Ludność w wieku produkcyjnym stanowiła na koniec 2024 roku 59,80% ludności ogółem. W części jednostek odnotowano większy udział ludności w wieku produkcyjnym w ludności ogółem, w znacznym stopniu w porównaniu do średniej wartości dla obszaru całej gminy Chąśno. Niższą wartość wskaźnika zaobserwowano dla ośmiu jednostek, co wskazuje na konieczność rozwoju obszaru w innym kierunku aniżeli gospodarka, przemysł.

3.2.1.3. Problemy społeczne

Analizę samowystarczalności ekonomicznej mieszkańców przeprowadzono w oparciu o wskaźnik „Poziom nasilenia problemów społecznych – liczba osób korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej za rok 2024. Średni wskaźnik dla Gminy wynosi na dzień 31 grudnia 2024 r. 3,42%.

Stan kryzysowy, wyrażony niższym od średniej gminy wskaźnikiem „Zasób pracy”, stwierdzono w następujących jednostkach strukturalnych:

- Chąśno,
- Karnków,
- Karsznice Małe,
- Marianka,
- Nowa Niepusza,
- Przemysłów.

Poziom nasilenia problemów społecznych = ludność korzystająca ze świadczeń pomocy społecznej/ ludność ogółem na obszarze analizowanym

STAN KRYZYSOWY = WARTOŚĆ WSKAŹNIKA DLA SOŁECTWA POWYŻEJ WARTOŚCI WSKAŹNIKA DLA OBSZARU CAŁEJ GMINY (analizując wartości na dzień 31 grudnia 2024 r.)

Tabela 22 Samowystarczalność ekonomiczna

Lp.	Wyszczególnienie diagnozowanych stanów	J.m.	Obszar danych	Stan na koniec roku	STAN KRYZYSOWY
				2024	Jeżeli wskaźnik powyżej średniego wskaźnika dla Gminy
1	WSKAŹNIK Poziom nasilenia problemów społecznych Udział ludności korzystających ze świadczeń pomocy społecznej w ludności ogółem	%	Gmina Chąšno	3,42%	
			Błędów	2,02%	
			Chąšno	6,38%	STAN KRYZYSOWY
			Chąšno Drugie	2,10%	
			Goleńsko	2,47%	
			Karnków	10,87%	STAN KRYZYSOWY
			Karsznice Duże	1,40%	
			Karsznice Małe	12,50%	STAN KRYZYSOWY
			Marianka	4,42%	STAN KRYZYSOWY
			Mastki	3,11%	
			Niespusza Wieś	0,80%	
			Nowa Niespusza	5,05%	STAN KRYZYSOWY
			Przemysłów	6,48%	STAN KRYZYSOWY
			Sierżniki	1,85%	
			Skowroda Południowa	2,21%	
			Skowroda Północna	1,30%	
Wyborów	2,14%				

Źródło: Urząd Gminy Chąšno

Według stanu na dzień 31 grudnia 2024 r. na obszarze Gminy, 3,42% ludności korzysta ze środowiskowej pomocy społecznej. Problem nasilenia problemów społecznych zaobserwowano w sześciu jednostkach. W pozostałych problem jest znikomy.

3.2.1.1. Bezpieczeństwo publiczne

Analizę bezpieczeństwa publicznego przeprowadzono w oparciu o wskaźnik „Bezpieczeństwo publiczne – stosunek liczby kolizji drogowych na drogach gminnych do ogólnej liczby kolizji”. Średni wskaźnik dla Gminy wynosi na dzień 31 grudnia 2024 r. 46%. Stan kryzysowy, wyrażony wyższym od średniej gminy wskaźnikiem stwierdzono w następujących jednostkach:

- Błędów,
- Chąśno,
- Chąśno Drugie,
- Karnków,
- Marianka,
- Niespusza Wieś,
- Nowa Niespusza,
- Przemysłów,
- Skowroda Południowa.

Bezpieczeństwo publiczne = liczba kolizji drogowych na drogach gminnych/ liczba kolizji drogowych ogółem na analizowanym obszarze

STAN KRYZYSOWY = WARTOŚĆ WSKAŹNIKA DLA SOŁECTWA POWYŻEJ WARTOŚCI WSKAŹNIKA DLA OBSZARU CAŁEJ GMINY (analizując wartości na dzień 31 grudnia 2024 r.)

Tabela 23 Bezpieczeństwo publiczne

Lp.	Wyszczególnienie diagnozowanych stanów	J.m.	Obszar danych	Stan na koniec roku	STAN KRYZYSOWY
				2024	Jeżeli wskaźnik powyżej średniego wskaźnika dla Gminy
1	WSKAŹNIK Bezpieczeństwo publiczne Stosunek liczby kolizji drogowych na drogach gminnych do ogólnej liczby kolizji	%	Gmina Chąśno	46%	
			Błędów	100%	STAN KRYZYSOWY
			Chąśno	50%	STAN KRYZYSOWY
			Chąśno Drugie	100%	STAN KRYZYSOWY
			Goleńsko	0%	
			Karnków	100%	STAN KRYZYSOWY
			Karsznice Duże	0%	
			Karsznice Małe	0	
			Marianka	67%	STAN KRYZYSOWY
			Mastki	0%	
			Niespusza Wieś	100%	STAN KRYZYSOWY
			Nowa Niespusza	100%	STAN KRYZYSOWY
			Przemysłów	100%	STAN KRYZYSOWY
			Sierźniki	0	
			Skowroda Południowa	100%	STAN KRYZYSOWY
			Skowroda Północna	0	
Wyborów	0				

Źródło: Komenda Powiatowa Policji w Łowiczu

Według przeprowadzonej analizy problem bezpieczeństwa publicznego zaobserwowano w dziewięciu jednostkach strukturalnych. W pozostałych problem nie występuje. Biorąc pod uwagę powyższe należy zwrócić uwagę między innymi na problem stanu dróg i infrastruktury towarzyszącej.

3.2.1.2. Aktywność kulturalna

Analizę aktywności kulturalnej mieszkańców przeprowadzono w oparciu o wskaźnik „Aktywność kulturalna – udział czytelników bibliotek publicznych w ludności ogółem”. Średni wskaźnik dla Gminy wynosi na dzień 31 grudnia 2024 r. 4,46%.

Stan kryzysowy, wyrażony niższym od średniej gminy wskaźnikiem „Aktywność kulturalna”, stwierdzono w następujących jednostkach strukturalnych:

- Błędów,
- Goleńsko,
- Karsznice Małe,
- Marianka,
- Niespusza Wieś,
- Nowa Niespusza,
- Przemysłów,
- Sierżniki,
- Skowroda Południowa,
- Skowroda Północna.

Aktywność kulturalna = liczba czytelników bibliotek publicznych/ ludność ogółem na analizowanym obszarze

STAN KRYZYSOWY = WARTOŚĆ WSKAŹNIKA DLA SOŁECTWA PONIŻEJ WARTOŚCI WSKAŹNIKA DLA OBSZARU CAŁEJ GMINY (analizując wartości na dzień 31 grudnia 2024 r.) w co najmniej 3 latach w ostatnim pięcioleciu

Tabela 24 Aktywność kulturalna

Lp.	Wyszczególnienie diagnozowanych stanów	J.m.	Obszar danych	Stan na koniec roku					STAN KRYZYSOWY
				2020	2021	2022	2023	2024	Jeżeli wskaźnik poniżej średniego wskaźnika dla Gminy
	WSKAŹNIK Aktywność kulturalna Udział czytelników bibliotek publicznych w ludności ogółem		Gmina Chąšno	4,03%	3,78%	3,88%	4,01%	4,46%	
		%	Błędów	4,03%	1,67%	3,78%	2,09%	3,39%	STAN KRYZYSOWY
			Chąšno	5,53%	4,78%	5,15%	5,53%	10,55%	
			Chąšno Drugie	9,24%	9,01%	7,42%	7,46%	7,11%	
			Goleńsko	1,37%	2,18%	1,88%	2,11%	2,68%	STAN KRYZYSOWY
			Karnków	4,35%	7,78%	4,40%	10,99%	4,40%	
			Karsznice Duże	4,90%	4,14%	6,38%	6,57%	3,70%	
			Karsznice Małe	0,00%	0,00%	0,00%	1,39%	2,82%	STAN KRYZYSOWY
			Marianka	0,88%	0,85%	0,00%	0,76%	0,00%	STAN KRYZYSOWY
			Mastki	9,84%	11,58%	12,23%	11,29%	9,68%	
			Niespusza Wieś	2,40%	2,46%	3,31%	3,39%	5,13%	STAN KRYZYSOWY

Lp.	Wyszczególnienie diagnozowanych stanów	J.m.	Obszar danych	Stan na koniec roku					STAN KRYZYSOWY
				2020	2021	2022	2023	2024	Jeżeli wskaźnik poniżej średniego wskaźnika dla Gminy
			Nowa Niespusza	2,02%	1,06%	2,08%	3,23%	1,04%	STAN KRYZYSOWY
			Przemysłów	1,85%	0,46%	0,93%	1,92%	2,90%	STAN KRYZYSOWY
			Sierzniki	2,58%	1,51%	1,50%	1,10%	2,60%	STAN KRYZYSOWY
			Skowroda Południowa	5,88%	3,13%	3,23%	3,23%	2,48%	STAN KRYZYSOWY
			Skowroda Północna	3,25%	1,99%	2,76%	2,01%	2,74%	STAN KRYZYSOWY
			Wyborów	3,57%	5,32%	4,68%	4,32%	5,47%	

Źródło: Urząd Gminy Chąšno

W okresie ostatnich pięciu lat (2020-2024) aktywność kulturalna mieszkańców ulegała wahaniom, jednakże w ostatnim roku zaobserwowano wzrost zainteresowania ofertą biblioteki. Jednakże w znacznej części jednostek strukturalnych nadal wskaźnik aktywności kulturalnej mieszkańców jest na poziomie niższym niż wskaźnik dla całej Gminy. Mimo to według danych przekazany przez Urząd Gminy Chąšno, mieszkańcy coraz chętniej uczestniczą w wydarzeniach kulturalnych. Należałoby wykorzystać ten rodzaj zainteresowania do rozpowszechnienia kultury czytania oraz korzystania z oferty Gminnego Domu Kultury i Biblioteki Publicznej.

3.2.1.3. Aktywność sportowa

Analizę aktywności sportowej mieszkańców przeprowadzono w oparciu o wskaźnik „Aktywność sportowa – udział ludności korzystającej z infrastruktury sportowej w ludności ogółem”. Średni wskaźnik dla Gminy wynosi na dzień 31 grudnia 2024 r.

Stan kryzysowy, wyrażony niższym od średniej gminy wskaźnikiem „Aktywność kulturalna”, stwierdzono w następujących jednostkach strukturalnych:

- Błędów,
- Chąšno Drugie,
- Goleńsko,
- Karnków,
- Karsznice Duże,
- Karsznice Małe,
- Mastki,
- Nowa Niespusza,
- Przemysłów,
- Sierzniki,
- Skowroda Południowa,
- Skowroda Północna,
- Wyborów.

Aktywność sportowa = liczba mieszkańców korzystających z infrastruktury sportowej/ ludność ogółem na analizowanym obszarze

STAN KRYZYSOWY = WARTOŚĆ WSKAŹNIKA DLA SOŁECTWA PONIŻEJ WARTOŚCI WSKAŹNIKA DLA OBSZARU

CAŁEJ GMINY (analizując wartości na dzień 31 grudnia 2024 r.) w co najmniej 3 latach w ostatnim pięcioletniu

Tabela 25 Aktywność sportowa

Lp.	Wyszczególnienie diagnozowanych stanów	J.m.	Obszar danych	Stan na koniec roku					STAN KRYZYSOWY
				2020	2021	2022	2023	2024	Jeżeli wskaźnik poniżej średniego wskaźnika dla Gminy
	<p>WSKAŹNIK Aktywność sportowa</p> <p>Udział członków klubów sportowych w ludności ogółem</p>		Gmina Chąšno	0,47%	0,48%	0,51%	0,51%	0,51%	
		%	Błędów	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	STAN KRYZYSOWY
			Chąšno	4,26%	3,91%	4,29%	4,26%	4,22%	
			Chąšno Drugie	0,00%	0,43%	0,44%	0,44%	0,44%	STAN KRYZYSOWY
			Goleńsko	0,27%	0,27%	0,27%	0,26%	0,27%	STAN KRYZYSOWY
			Karnków	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	STAN KRYZYSOWY
			Karsznice Duże	0,70%	0,69%	0,71%	0,73%	0,74%	
			Karsznice Małe	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	STAN KRYZYSOWY
			Marianka	0,88%	0,85%	0,78%	0,76%	0,75%	
			Mastki	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	STAN KRYZYSOWY
			Niespusza Wieś	0,80%	0,82%	0,83%	0,85%	0,85%	
			Nowa Niespusza	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	STAN KRYZYSOWY
			Przemysłów	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	STAN KRYZYSOWY
			Sierzniki	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	STAN KRYZYSOWY
			Skowroda Południowa	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	STAN KRYZYSOWY
			Skowroda Północna	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	STAN KRYZYSOWY
			Wyborów	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	STAN KRYZYSOWY

Źródło: Urząd Gminy Chąšno

Analizując sytuację aktywności sportowej mieszkańców jeden z głównych problemów stanowi stan i dostępność infrastruktury sportowej. Na obszarze jednostki strukturalnej Chąšno – boisko wymaga modernizacji i rozbudowy o trybuny kryte, sztuczną nawierzchnię i boisko wielofunkcyjne oraz rozbudowę budynku szatni. Również na obszarze Błędowa niezbędna jest modernizacja boiska szkolnego.

3.2.1.4. Problemy edukacji

Na terenie Gminy Chąšno funkcjonują następujące jednostki nauczania podstawowego:

- Szkoła Podstawowa im. Józefa Chełmońskiego w Błędowie
- Szkoła Podstawowa im. Józefa Ufy w Mastkach

Diagnozę stanu kryzysowego w obszarze edukacji przeprowadzono na podstawie średnich wyników egzaminów 8-klasisty z przedmiotów: j. angielski, j. polski i matematyka przeprowadzonych w roku 2024. Przyjęto za stan kryzysowy sytuację, gdy średnie wyniki z wszystkich trzech z w/w przedmiotów w obwodzie

danej szkoły były poniżej średnich dla gminy. Dla żadnej z placówek na terenie Gminy nie zdiagnozowano obszarów kryzysowych we wszystkich trzech przedmiotach objętych egzaminem. Jednakże w obydwóch placówkach zaobserwowano problemy, które wymagają działania. Zaobserwowano również współczynnik skolaryzacji poniżej 100%, co świadczy o korzystaniu z placówek edukacyjnych poza obszarem gminy. W związku z powyższym stan placówek oraz poziom edukacji należy mieć na uwadze podczas planowania procesów rewitalizacji, w odniesieniu do całej Gminy. W szczególności odnosząc do działań modernizacyjnych, rozbudowy obiektów edukacyjnych i sportowych.

STAN KRYZYSOWY = WARTOŚĆ WSKAŹNIKA DLA SZKOŁY PONIŻEJ WARTOŚCI WSKAŹNIKA DLA OBSZARU CAŁEJ GMINY (analizując wartości na dzień 31 grudnia 2024 r.)

Tabela 26 Poziom edukacji

Lp.	Nazwa publicznej szkoły podstawowej	Wynik egzaminu 8-klasisty			STAN KRYZYSOWY		
		J. angielski	J. polski	Matematyka	J. angielski	J. polski	Matematyka
		2024	2024	2024	2024	2024	2024
1	Szkoła Podstawowa im. Józefa Chelmońskiego w Błędowie	69%	72%	55%			STAN KRYZYSOWY
2	Szkoła Podstawowa im. Józefa Ufy w Mastkach	58%	65%	57%	STAN KRYZYSOWY	STAN KRYZYSOWY	
Razem Gmina Chąśno		64%	69%	56%			

Źródło: <https://lodz.oke.gov.pl/egzamin-osmoklasisty/wyniki/>

Analizie poddano również poziom opieki dla dzieci w wieku przedszkolnym. W okresie ostatnich pięciu lat (2020-2024) poziom opieki przedszkolnej podlegał wahaniom, jednakże w ostatnim roku zaobserwowano spadek liczby dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym. Jednocześnie ogólna liczba dzieci w wieku przedszkolnym na analizowanym obszarze wzrosła. Wskazuje to na potrzebę rozwoju placówek przedszkolnych i tym samym zwiększenie liczby dostępnych miejsc dla potencjalnych podopiecznych.

3.2.2. Analiza wskaźnikowa w pozostałych sferach

3.2.2.1. Sfera gospodarcza

Analizę aktywności gospodarczej mieszkańców przeprowadzono w oparciu o wskaźnik „Aktywność gospodarcza – stosunek nowo zarejestrowanych osób fizycznych prowadzących jednoosobową działalność gospodarczą do ogólnej liczby osób fizycznych prowadzących jednoosobową działalność gospodarczą na obszarze. Średni wskaźnik dla Gminy wynosi na dzień 31 grudnia 2024 r. wynosi 5,97%.

Stan kryzysowy zdiagnozowano w następujących miejscowościach:

- Błędów,
- Chąśno Drugie,
- Karnków,

- Karsznice Duże,
- Karsznice Małe,
- Mastki,
- Niespusza Wieś,
- Nowa Niespusza,
- Sierżniki,
- Skowroda Południowa,
- Skowroda Północna,
- Wyborów.

Aktywność gospodarcza = liczba nowo zarejestrowanych osób fizycznych prowadzących jednoosobową działalność gospodarczą / liczba osób fizycznych prowadzących jednoosobową działalność gospodarczą na analizowanym obszarze

STAN KRYZYSOWY = WARTOŚĆ WSKAŹNIKA DLA SOŁECTWA PONIŻEJ WARTOŚCI WSKAŹNIKA DLA OBSZARU CAŁEJ GMINY (analizując wartości na dzień 31 grudnia 2024 r.) w co najmniej 3 latach w ostatnim pięcioleciu

Tabela 27 Aktywność gospodarcza

Lp.	Wyszczególnienie diagnozowanych stanów	J.m.	Obszar danych	Stan na koniec roku					STAN KRYZYSOWY
				2020	2021	2022	2023	2024	Jeżeli wskaźnik poniżej średniego wskaźnika dla Gminy
	WSKAŹNIK Aktywność gospodarcza Udział nowo zarejestrowanych osób fizycznych prowadzących jednoosobową działalność gospodarczą do ogólnej liczby osób fizycznych prowadzących jednoosobową działalność gospodarczą		Gmina Chąśno	10,31%	9,73%	5,79%	3,97%	5,97%	
		%	Błędów	22,22%	0,00%	0,00%	10,00%	0,00%	STAN KRYZYSOWY
			Chąśno	10,00%	8,33%	6,25%	5,88%	10,53%	
			Chąśno Drugie	0,00%	10,53%	9,52%	0,00%	4,55%	STAN KRYZYSOWY
			Goleńsko	13,04%	8,00%	7,69%	7,14%	3,45%	
			Karnków	0,00%	50,00%	0,00%	0,00%	0,00%	STAN KRYZYSOWY
			Karsznice Duże	0,00%	50,00%	0,00%	0,00%	0,00%	STAN KRYZYSOWY
			Karsznice Małe	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	STAN KRYZYSOWY
			Marianka	33,33%	33,33%	0,00%	25,00%	0,00%	
			Mastki	50,00%	0,00%	0,00%	0,00%	33,33%	STAN KRYZYSOWY
			Niespusza Wieś	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	50,00%	STAN KRYZYSOWY
			Nowa Niespusza	50,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	STAN KRYZYSOWY
			Przemysłów	25,00%	0,00%	20,00%	0,00%	16,67%	
			Sierżniki	0,00%	7,14%	0,00%	0,00%	6,67%	STAN KRYZYSOWY

Lp.	Wyszczególnienie diagnozowanych stanów	J.m.	Obszar danych	Stan na koniec roku					STAN KRYZYSOWY
				2020	2021	2022	2023	2024	Jeżeli wskaźnik poniżej średniego wskaźnika dla Gminy
			Skowroda Południowa	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	STAN KRYZYSOWY
			Skowroda Północna	0,00%	100,00%	100,00%	0,00%	0,00%	STAN KRYZYSOWY
			Wyborów	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	STAN KRYZYSOWY

Źródło: Urząd Gminy Chąsno

W okresie ostatnich pięciu lat (2020-2024) aktywność gospodarcza mieszkańców podlegała wahaniom, a w ostatnim roku zaobserwowano wzrost w stosunku do roku poprzedniego o 2%. Na obszarze Gminy w dwunastu jednostkach zaobserwowano stan poniżej średniej wartości dla Gminy.

3.2.2.2. Sfera środowiskowa

W diagnozie stanów kryzysowych występują tylko wybrane kategorie problemów, które mają charakter problemu rozwoju. Ze względu na sposób pozyskiwania i publikowania danych statystycznych, możliwość monitorowania niektórych zagadnień jest bardzo ograniczona. Ponadto nie analizowano problemów stanowiących przedmiot odrębnych Programów. Diagnozę oparto więc na analizie problemów wskazanych we wstępnej diagnozie gminy możliwych do skwantyfikowania w sposób umożliwiający nie tylko ich identyfikację, ale także późniejsze monitorowanie. Skupiono się na stopniu wyposażenia poszczególnych obszarów w infrastrukturę sanitarną, której brak bezpośrednio negatywnie oddziałuje na stan środowiska naturalnego, np. w zakresie zrzutów substancji biogennych do wód lądowych morza bałtyckiego. Poddano analizie stopień skanalizowania gospodarstw domowych we wszystkich jednostkach strukturalnych obszaru. Na obszarze Gminy ponad 90% budynków podłączonych jest do sieci wodociągowej. Znaczenie większy problem stanowi dostęp do sieci kanalizacyjnej. Według danych z 2024 r. na obszarze Gminy ponad 670 budynków wymaga przyłączenia do sieci kanalizacyjnej. W analizie wzięto pod uwagę ilość obiektów wymagających podłączenia do sieci kanalizacyjnej do ogólnej liczby obiektów na terenie gminy. Średni wskaźnik dla Gminy wynosi na dzień 31 grudnia 2024 r. wynosi 69,82%.

Stan kryzysowy zdiagnozowano w następujących miejscowościach:

- Błędów,
- Chąśno,
- Karsznice Duże,
- Karsznice Małe,
- Marianka,
- Mastki,
- Niespusza – Wieś,
- Nowa Niespusza,
- Przemysłów,
- Sierżniki,
- Skowroda Północna,
- Wyborów.

Skanalizowanie obszaru = liczba obiektów wymagających przyłączenia do sieci kanalizacyjnej /ogólna liczba obiektów na analizowanym obszarze

STAN KRYZYSOWY = WARTOŚĆ WSKAŹNIKA DLA SOŁECTWA POWYŻEJ WARTOŚCI WSKAŹNIKA DLA OBSZARU CAŁEJ GMINY (analizując wartości na dzień 31 grudnia 2024 r.)

Tabela 28 Skanalizowanie obszaru

Lp.	Wyszczególnienie diagnozowanych stanów	J.m.	Obszar danych	Stan na koniec roku	STAN KRYZYSOWY
				2024	Jeżeli wskaźnik powyżej średniego wskaźnika dla Gminy
1	WSKAŹNIK Skanalizowanie obszaru Stosunek liczby obiektów wymagających przyłączenia do sieci kanalizacyjnej do ogólnej liczby obiektów na analizowanym obszarze	%	Gmina Chąśno	69,82%	
			Błędów	87,18%	STAN KRYZYSOWY
			Chąśno	74,29%	STAN KRYZYSOWY
			Chąśno Drugie	63,86%	
			Goleńsko	17,07%	
			Karnków	64,52%	
			Karsznice Duże	71,43%	STAN KRYZYSOWY
			Karsznice Małe	76,19%	STAN KRYZYSOWY
			Marianka	80,85%	STAN KRYZYSOWY
			Mastki	78,33%	STAN KRYZYSOWY
			Niespusza Wieś	80,00%	STAN KRYZYSOWY
			Nowa Niespusza	72,73%	STAN KRYZYSOWY
			Przemysłów	84,85%	STAN KRYZYSOWY
			Sierżniki	80,52%	STAN KRYZYSOWY
			Skowroda Południowa	66,67%	
			Skowroda Północna	84,44%	STAN KRYZYSOWY
Wyborów	87,32%	STAN KRYZYSOWY			

Źródło: Urząd Gminy Chąśno

Analizując wskazane dane dotyczące skanalizowania obszaru, aż w dwunastu jednostkach wymagany jest rozwój sieci kanalizacyjnej. We wskazanych obszarach znaczna ilość obiektów wymaga podłączenia do sieci.

3.2.2.3. Sfera funkcjonalno-przestrzenna

Analizę w sferze funkcjonalno-przestrzennej oparto na weryfikacji obszarów problemowych, wymagających interwencji. W poszczególnych jednostkach wyodrębniono obiekty o złym stanie technicznym, wzięto pod uwagę również obecność obiektów wymagających działań rewitalizacyjnych. Obecność na obszarze danej jednostki strukturalnej obiektów tego typu kwalifikuje ją do działań rewitalizacyjnych. Szczególnie należy przeanalizować obecność obiektów z rejestru zabytków i ewidencji zabytków w złym stanie technicznym. Jednostki te powinny zostać potraktowane priorytetowo.

STAN KRYZYSOWY = OBECNOŚĆ OBIEKTU NA ANALIZOWANYM OBSZARZE (analizując wartości na dzień 31 grudnia 2024 r.)

Tabela 29 Obecność obiektów zabytkowych i o złym stanie technicznym

Lp.	Wyszczególnienie diagnozowanych stanów	J.m.	Obszar danych	STAN KRYZYSOWY
				Jeżeli występują na obszarze
1	<p style="text-align: center;">WSKAŹNIK</p> <p style="text-align: center;">Obiekty o złym stanie technicznym</p> <p>Obecność obiektów zabytkowych i o złym stanie technicznym</p>	szt.	Gmina Chąšno	
			Błędów	STAN KRYZYSOWY
			Chąšno	STAN KRYZYSOWY
			Chąšno Drugie	STAN KRYZYSOWY
			Goleńsko	STAN KRYZYSOWY
			Karnków	
			Karsznice Duże	
			Karsznice Małe	
			Marianka	
			Mastki	STAN KRYZYSOWY
			Niespusza Wieś	
			Nowa Niespusza	
			Przemysłów	STAN KRYZYSOWY
			Sierzniki	STAN KRYZYSOWY
			Skowroda Południowa	STAN KRYZYSOWY
Skowroda Północna	STAN KRYZYSOWY			
Wyborów				

Źródło: Urząd Gminy Chąšno

Na obszarze poszczególnych jednostek występują obiekty wymagające interwencji, m.in. domy drewniane datowane na koniec XIX wieku oraz cmentarz żołnierzy niemieckich z okresu I wojny światowej.

Przyjęto w diagnozie tej sfery występowanie tak zwanych przestrzeni zdegradowanych w ramach danej jednostki strukturalnej.

Przestrzeń nieużytkowana – to obecnie nieużytkowane tereny i obiekty, na których realizowano działalności: przemysłowe, wojskowe, eksploatację kopalni, transportowe, rolnicze, infrastruktury komunalnej (związanej z gospodarką wodno-ściekową, odpadami, zaopatrzeniem w energię). Specyficznym rodzajem „przestrzeni zdegradowanych” są także tereny i obiekty, w których rozpoczęto realizację zagospodarowania i jej nie

zakończono – formalnie nie doszło więc do rozpoczęcia działalności, ale teren jest zajęty przez nieużytkowane obiekty.

W szczególności do „przestrzeni zdegradowanych” należy zaliczyć: budynki (także budynki towarzyszące zasadniczej funkcji – np. w przypadku terenów przemysłowych lub gospodarstw rolnych także budynki zajmowane przez administrację, bazy pojazdów, itp.), place manewrowe, place składowe, tereny obsługi komunikacyjnej, tereny wyrobisk, tereny składowisk, budynki dworcowe, urządzenia stacyjne, rampy załadownicze, obiekty magazynowo-składowe (przy terenach przemysłowych, rolnych lub komunikacyjnych).

Do kategorii przestrzeni zdegradowanych zalicza się także tereny i urządzenia infrastruktury technicznej służącej obsłudze ww. terenów, jeśli są z nimi integralnie związane (to znaczy po zaprzestaniu zasadniczej działalności nie zostały zaadaptowane na inne cele) – np. zakładowe ujęcia wody, oczyszczalnie ścieków, przepompownie ścieków, składowiska odpadów, urządzenia zasilania w energię, w tym w energię elektryczną, stacje redukcyjne gazu, itp.

Do kategorii przestrzeni zdegradowanych związanych z pełnionymi wcześniej działalnościami rolniczymi nie zalicza się użytków rolnych, a jedynie tereny zajmowane przez zabudowę (w tym służącą hodowli), zagospodarowanie towarzyszące i infrastrukturę obsługi tych terenów. W gminie definicję przestrzeni nieużytkowanej spełniają następujące obiekty:

Na terenie gminy obiekty i tereny określane jako „przestrzeń nieużytkowana” mogą obejmować różne kategorie, zależnie od kontekstu i definicji przyjętej w planowaniu przestrzennym:

1. Tereny rolne i nieużytki

Dominującą formą użytkowania gruntów w gminie są użytki rolne, stanowiące około 95% powierzchni. W ramach tej kategorii mogą występować:

- **Nieużytki rolne**, czyli grunty, które nie są obecnie wykorzystywane do produkcji rolniczej, mogą być zaniedbane lub pozostawione odłogiem.
- **Użytki zielone**, czyli tereny przeznaczone na pastwiska, łąki czy inne formy użytków zielonych, które mogą być okresowo nieużytkowane.

2. Lasy i grunty leśne

Lasy i grunty leśne stanowią około 1% powierzchni gminy. Chociaż są to tereny zalesione, mogą zawierać obszary:

- **Nieeksploatowane leśne**, czyli części lasów, które nie są aktualnie wykorzystywane do pozyskiwania drewna czy innych surowców leśnych.
- **Tereny leśne nieużytkowane** tzn. takie, które nie pełnią aktywnej funkcji gospodarczej, mogą być pozostawione w stanie naturalnym.

3. Obiekty zdegradowane i poprzemysłowe w Gminie

Ruiny budynków: pozostałości po dawnych obiektach, które nie są już użytkowane i ulegają degradacji.

Tereny poprzemysłowe: obszary, które były wcześniej wykorzystywane do działalności przemysłowej, ale obecnie są nieczynne i zaniedbane.

Susza: obok powodzi, jest jednym z najbardziej dotkliwych zjawisk naturalnych oddziałujących na społeczeństwo, środowisko i gospodarkę. Susza to nietypowy i przejściowy deficyt dostępności wody spowodowanej jednoczesnym brakiem opadów i zwiększonym parowaniem. W Gminie Chąśno zagrożenie suszą występuje w różnych stopniach na przestrzeni ostatnich lat. Zgodnie z Planem przeciwdziałania suszy z 2021 r. w Gminie występuje klasa silnego zagrożenia suszą. Brak zagrożenia powodziowego.

4. Tereny rekreacyjne i zielone

Gmina inwestuje w rozwój przestrzeni publicznych, takich jak parki czy tereny rekreacyjne. Przykładem jest planowana inwestycja w obiekcie Dwór Władysława Bukowieckiego, z odnową terenów zielonych i stworzeniem bazy turystycznej.

5. Obszary objęte rewitalizacją

Część gminy może być objęta programami rewitalizacyjnymi, które mają na celu poprawę jakości życia mieszkańców poprzez odnowę zdegradowanych obszarów. Takie tereny, choć obecnie mogą być nieużytkowane lub zaniedbane, są przedmiotem działań mających na celu ich rewitalizację.

Obszary opisane powyżej, tj. obszary nieużytkowane należy rozpatrywać na kilka sposobów, zarówno jako nieużytki wspierające działanie ekosystemu oraz jako obszary problemowe wymagające interwencji.

Mieszkańcy Gminy w trakcie ankietyzacji wskazali obszary problemowe, które ich zdaniem powinny zostać objęte rewitalizacją, leżą one na obszarze jednostek:

- Chąśno
- Chąśno Drugie
- Goleńsko
- Błędów
- Mastki
- Karnków

W trakcie wyznaczania obszaru zdegradowanego i rewitalizacji wzięto pod uwagę działania wskazane do realizacji przez Urząd Gminy:

- Chąśno
- Błędów
- Mastki
- Sierzniki

Podsumowanie analizy wskaźnikowej

Na podstawie zebranych danych i zdiagnozowanych stanach kryzysowych w poszczególnych sferach sporządzono zestawienie zbiorcze dla wszystkich diagnozowanych jednostek strukturalnych.

W I etapie zgodnie z przyjętą metodologią zebrano dane dla wszystkich wskaźników przyjmując dane na dzień 31 grudnia 2024 r. W tabeli przedstawiono punktację dla każdego obszaru z uwzględnieniem obszarów problemowych, w zależności od nasilenia przyznano punkty sugerując się wagą problemu. W obszar zdegradowany włączono jednostki, którym przydzielono łącznie minimum 11 punktów (obszary, którym przydzielono 11 punktów muszą dodatkowo wykazać co najmniej 9 punktów w sferze społecznej).

Na tej podstawie wyodrębniono obszar zdegradowany obejmujący jednostki:

- Błędów
- Chąśno
- Chąśno Drugie
- Karnków
- Karsznice Małe
- Marianka
- Mastki
- Niespusza Wieś
- Nowa Niespusza
- Przemysłów
- Skowroda Południowa

W II etapie spośród jednostek wchodzących w skład obszaru zdegradowanego wyodrębniono obszar rewitalizacji. **Obszar rewitalizacji to wyznaczony przez gminę teren, który jest zdegradowany i charakteryzuje się koncentracją negatywnych zjawisk społecznych, gospodarczych i przestrzennych.**

W trakcie wyznaczania obszaru rewitalizacji szczególnie wyodrębnia się rejony, które wymagają ingerencji oraz rewitalizacji przede wszystkim biorąc pod uwagę potrzeby mieszkańców. Może być podzielony na podobszary, które nie posiadają ze sobą wspólnych granic, jednak nie mogą obejmować terenów większych niż 20% powierzchni gminy oraz zamieszkałych przez 30% jej mieszkańców. W związku z tym, że wybrane obszary zdegradowane przekraczają ustawowe założenia, do rewitalizacji wybrano jednostki, które charakteryzują się koncentracją zjawisk negatywnych i są istotne dla rozwoju gminy.

Tabela 30 Podsumowanie analizy wskaźnikowej

JEDNOSTKA STRUKTURALNA	ZDIAGNOZOWANO STAN KRYZYSOWY					W POZOSTAŁYCH SFERACH			Łącznie suma
	W SFERZE SPOŁECZNEJ					W POZOSTAŁYCH SFERACH			
	Demografia	Rynek pracy	Problemy społeczne	Bezpieczeństwo publiczne	Kultura sport	Gospodarka	Środowisko	Funkcjonalno- przestrzenna	
Zaawansowanie procesu starzenia się ludności	Zasób pracy	Poziom nasilenia problemów społecznych	Bezpieczeństwo publiczne	Aktywność kulturalna Aktywność sportowa	Aktywność gospodarcza	Skanalizowanie obszaru	Obiekty zabytkowe i o złym stanie technicznym		
Błędów				5	4	1	2	1	13
Chąśno			4	5			2	1	12
Chąśno Drugie		1		5	4	1		1	12
Goleńsko		1			4			1	6
Karnków		1	4	5	4	1			15
Karsznice Duże	3	1				1	2		7
Karsznice Małe		1	4		4	1	2		12
Marianka			4	5	4		2		15
Mastki	3	1			4	1	2	1	12
Niespusza Wieś	3			5	4	1	2		15
Nowa Niespusza			4	5	4	1	2		16
Przemysłów	3		4	5	4		2	1	19
Sierzniki		1			4	1	2	1	9
Skowroda Południowa				5	4	1		1	11
Skowroda Północna	3				4	1	2	1	11
Wyborów	3	1			4	1	2		11

Obszary zdegradowane

4 Wyznaczenie obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji Gminy

Zgodnie z przyjętym trybem po analizie obszaru biorąc pod uwagę wybrane wskaźniki jako obszar zdegradowany wyznaczono jednostki: Błędów, Chąšno, Chąšno Drugie, Karnków, Karsznice Małe, Marianka, Mastki, Niespusza Wieś, Nowa Niespusza, Przemysłów, Skowroda Południowa. W celu wyznaczenia obszaru rewitalizacji przeprowadzono pogłębioną analizę wskaźników i sytuacji na poszczególnych obszarach. Wyróżniono obszar czterech jednostek, które ze względu na sytuację funkcjonalno-przestrzenną wymagają działań rewitalizacyjnych. Wzięto również pod uwagę znaczenie obszarów dla rozwoju Gminy, w szczególności ze względu na pełnione funkcje. Pogłębiona analiza i wyodrębnienie obiektów o złym stanie technicznym oraz wymagających rewitalizacji pozwoliło wytypować z obszaru Gminy jednostki: Chąšno, Błędów, Mastki i Karnków, jako wymagające działań rewitalizacyjnych. Zgodnie z przyjętą metodą obszary te wyznaczamy jako obszary wymagające rewitalizacji, ze szczególnym uwzględnieniem obiektów wskazanych w analizie. Wyodrębnione obszary są istotne z punktu widzenia Gminy, posiadają potencjał rozwojowy. W tych obszarach koncentruje się aktywność kulturalna, sportowa, edukacyjna i usługowa mieszkańców. **W związku z powyższym, biorąc również pod uwagę wskazania mieszkańców uznano, że działania na obszarach wytypowanych do rewitalizacji znacznie poprawią potencjał gminy. Pozostałe obszary nie stwarzają tak dużych możliwości i nie stanowią dla mieszkańców oraz przedstawicieli gminy, tak znacznego problemu.**

Powyższe jednostki strukturalne wyznaczono do rewitalizacji na podstawie przeanalizowanych wskaźników. Obszar Gminy zdiagnozowano zgodnie z zapisami ustawy o rewitalizacji, przeanalizowano dane oraz tereny wskazane przez Gminę i mieszkańców. Na podstawie posiadanej wiedzy, parametrów oraz obliczeń określono obszary do rewitalizacji przy zachowaniu i spełnieniu limitów ustawowych dotyczących powierzchni oraz liczby ludności obszaru rewitalizacji. **Prace rewitalizacyjne obszarów wskazanych do rewitalizacji powinny dotyczyć przede wszystkim obszarów problemowych, wymagających ingerencji i rewitalizacji oraz obiektów wskazanych w części dokumentu obejmującej analizę funkcjonalno – przestrzenną. Obiekty te stanowią ogromny potencjał, biorąc pod uwagę aktywność oraz potrzeby mieszkańców.** Szczególnie znaczenie przypisano kilku sołectwom, m.in. Chąšnu, Błędowie, Karnkowowi i Mastkom. Wskazywano konkretne działania rewitalizacyjne związane z obiektami użyteczności publicznej oraz infrastrukturą. Wyodrębnione obszary stanowią istotny potencjał rewitalizacyjny, biorąc pod uwagę ogólną sytuację w Gminie Chąšno oraz zauważalne problemy.

Biorąc pod uwagę powyższe wyznaczono obszar rewitalizacji obejmujący obszar jednostek strukturalnych: Mastki, Chąšno, Karnków i Błędów. Jako istotny wskazano obszar siedziby Szkoły Podstawowej im. Józefa Chełmońskiego w Błędowie, ze względu na potencjał rewitalizacyjny i szczególne znaczenie w zakresie tworzenia miejsc spotkań mieszkańców, kultury fizycznej oraz ogólnego rozwoju społecznego wśród dzieci i młodzieży.

Tak wyznaczony obszar rewitalizacji zajmuje obszar 2,8 km² (3,9 % obszaru gminy) oraz zamieszkały jest przez 510 osób (17,6 % ludności gminy).